

HİZMET VE DAYANIŞMA KOOPERATİFİ ANASÖZLEŞMESİ

HİZMET VE DAYANIŞMA KOOPERATİFİ ANASÖZLEŞMESİ

KURULUŞ:

Madde 1- Bu anasözleşmede isimleri, tabiiyetleri, ikametgah adresleri ve taahhüt ettikleri sermaye payları gösterilen kişiler tarafından, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu hükümlerine göre değişir ortaklı, değişir sermayeli ve sınırlı sorumlu bir HİZMET VE DAYANIŞMA KOOPERATİFİ kurulmuştur.

TANIMLAR:

Madde 2- Bu anasözleşmede geçen;

1-İşletme Ortaklığı: Kooperatifin genel hizmet ortağı olarak katıldığı ve kendilerine ait özel sözleşmeleriyle bir sorumlunun yetkisinde yönetilen gayesi ekonomik kazanç olan ortaklığı,

2-Kooperatif Genel Hizmet Payı: Kooperatifin hizmet ortağı olarak katıldığı işletme ortaklıklarından sözleşmeye dayanarak verilen hizmet karşılığında almış olduğu payı,

3-Dayanışma Hesabı: Ortakların 1 er Cumhuriyet altını katılımı ile oluşturulan kooperatifin bunlarla yapı ortaklıklarına katılarak elde ettiği kiralari kendisinin öz sermayesine kattığı ve ortakların, kar veya zarara iştirak etmediği hesabı,

4-Temsilciler: Ortakları kooperatif ve işletme ortaklıkları nezdinde, işletme ortakları ile kooperatifi kendi ortakları nezdinde kademeli olarak ilk, orta ve baş temsilcilik seviyesinde temsil edenleri, ifade eder.

TÜZEL KİŞİLİĞİN KAZANILMASI VE ANASÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ:

Madde 3- Kooperatif Ticaret Siciline tescil ile tüzel kişilik kazanır. Tescilden önce kooperatif namına iş ve işlem yapanlar bunlardan şahsen ve zincirleme olarak sorumludurlar. Anasözleşmede yapılacak değişiklikler kuruluştaki usule bağlıdır

UNVAN:

Madde 4- Kooperatifin unvanı, Sınırlı Sorumlu Hizmet ve Dayanışma Kooperatifi'dir.

MERKEZ VE ŞUBELER:

Madde 5- Kooperatifin merkezi'dir

Kooperatif gerekli gördüğü takdirde yurtiçinde ve yurtdışında şubeler açabilir. Şubeler, merkezin sicil kaydına atıf yapılmak suretiyle buldukları yer ticaret siciline tescil olunurlar.

SÜRE:

Madde 6- Kooperatif süresizdir.

AMAÇ VE FAALİYET KONULARI:

Madde 7- Kooperatifin amacı, çalışmada ve yaşamada beraber olmak isteyen kişileri bir araya getirmek, ortaklarının kuracakları ortaklıklara ve/veya işletme ortaklıklarına hizmet ortağı olarak katılmak, bu maddede sayılan hizmetleri gerçekleştirerek ortaklar arasında iktisadi, sosyal dayanışma ve yardımlaşmayı sağlamaktır.

Bu amaçla kooperatif;

1-İşletme ortaklıklarına gerekli evrak, zimmet, envanter ve demirbaş kayıtları ile ilgili konulardaki hizmetleri verir,

2-Ortaklarının; bilgisizlik, deneyimsizlik ve ihmalden kaynaklanan ya da kasten iras edilen zararlarının ödenmesi için “dayanışma ortaklıkları” oluşturur ve bu ortaklara güvenceli yetki belgesi verir veya güvenceli sertifikalar temin eder.

3-İşletme ortaklıklarının ihtiyaç duyacağı takip ve araştırma hizmetleri ile ortak ambar ve kasa hizmetlerini verir.

4-Ortaklarına ve işletme ortaklıklarına tebliğ, yazılım ve web hizmetleri ile basın, yayın, ulaştırma ve haberleşme hizmetlerini verir,

5-İşletme ortaklıklarının iş konuları ile ilgili planlamasını yapar, iş yerlerinin bakımı ve güvenliği ile ilgili hizmetleri sağlar,

6-Ortakların, ortaklık ve işletme ortaklıkları sözleşmelerinin hazırlanmasında ve yapılmasında her türlü danışmanlık hizmetini verir.

7-Tahkime gidilen hususlarda hakemlik hizmetini sağlar.

8-Ortaklarının sağlık sorunlarının çözümüne yönelik her türlü girişimde bulunur.

9-Her türlü taşınır malları, kıymetli evrakı, her türlü fikri haklarla telif haklarını edinebilir, satabilir, devredebilir ve devralabilir. Kooperatif tip plan ve projeleri hazırlayarak ortakların ve işletme ortaklıklarının kullanımına sunar. Telif haklarını satın alır, ortakların ve işletme ortaklıklarının kullanmalarına imkân verir.

10-Ortaklar arasında dayanışmayı sağlar. Faiz karşılığı kredi almaz ve faiz karşılığı kredi kullandırmaz.

11-Her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve ilgili hakları edinebilir, alıp satabilir, kiraya verebilir, kiralayabilir, ipotek verebilir, ipotek alabilir. Bunların dışında ortaklıklara ait her türlü taşınır ve taşınmazlar hizmet sözleşmesine istinaden kooperatifte emanet olarak kayıt ve/veya tescil ettirilir. Kooperatif bu malların üzerinde işletme ortaklığı sözleşmelerine göre her türlü tasarrufta bulunabilir.

12-İşletme ortaklıklarının işlerine sözleşmelerine göre vekil tayin edebilir, kefil olabilir.

13-Bankalarda hesap açabilir.

SERMAYE:

Madde 8- Kooperatifin sermayesi, ortakların taahhüt ettikleri payların toplam tutarlarından ibaret olup değişkendir. Ancak, sermayenin en az haddiTL'dir. Kuruluşta bu sermayenin tamamının taahhüt edilmesi ve 1/4'ünün peşin ödenmesi zorunludur.

Aynı sermaye konabilir. Kooperatif mevcut bir işletmeyi veya ayınları devralabilir Ayın nev'inden sermaye konması halinde 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 21 ve 22'nci maddelerine göre hareket olunur.

PAYLAR:

Madde 9- Bir ortaklık payının değeri 100.- TL'dir. Ortaklar en çok 5.000 pay taahhüt edebilirler. Ancak, her ortağın en azpay taahhüt etmesi zorunludur. Ortaklık payları, bu

anasözleşmenin 19'uncu maddesine göre düzenlenen ortaklık senedinde gösterilir. Senetle temsil edilmeyen paylar 100.-TL üzerinden itibar olunur.

PAYLARIN ÖDENMESİ:

Madde 10- Kurucuların taahhüt ettikleri pay bedellerinin tamamı nakden ve peşin ödenir.

Ödemeler, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa bağlı bir bankada, kurulmakta olan kooperatif adına açılacak özel bir hesaba, sadece kooperatifin kullanabileceği şekilde yatırılır. Taahhüt edilen payların, kanunda veya anasözleşmede öngörülmuş bulunan ve kanunda yazılı olandan daha yüksek olan tutarlarının ödendiği, ticaret siciline yöneltilecek bir banka mektubu ile ispatlanır. Banka, bu tutarı, kooperatifin tüzel kişilik kazandığını bildiren bir sicil müdürlüğü yazısının sunulması üzerine, sadece kooperatife öder.

Kurucuların sermayenin tamamını ödemeyi şartsız kabul ettikleri ve anasözleşmedeki imzaların ticaret sicil müdürlüğüne onaylandığı tarihten itibaren kooperatif üç ay içinde tüzel kişilik kazanmadığı takdirde, bu hususu doğrulayan bir sicil müdürlüğü yazısının sunulması üzerine, bedeller banka tarafından sahiplerine geri verilir.

ORTAKLIK ŞARTLARI:

Madde 11- Kooperatife ortak olabilecek kişilerde aşağıdaki şartlar aranır.

- 1-Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip gerçek veya tüzel kişi olmak,
- 2-Bir temsilcinin referansına sahip olmak.

Kurucular temsilci sıfatını haizdirler.

ORTAKLIĞA KABUL:

Madde 12- Gerekli şartları taşıyıp da kooperatife ortak olmak isteyenler, temsilci referansı ile birlikte, yazılı olarak yönetim kuruluna başvururlar. Bu başvuru yazısına 11'inci maddede belirtilen ortaklık şartlarının taşındığını gösteren belgeler eklenir. Ayrıca, bu başvuruda anasözleşmenin tüm hükümlerinin ve getirilen yükümlülüklerinin kabul edildiği açıkça belirtilir.

Ortaklığa kabul yönetim kurulunun kararı ile gerçekleşir. Kabul edilmemesi halinde tahkime gidilir.

Yönetim kurulu, ortaklar ile ortak olmak için başvuranların 10'uncu maddede gösterilen şartlarını taşıyıp taşımadığını araştırmak zorundadır.

Ortaklığa kabul veya ret kararı, ilgiliye 15 gün içinde yazı ile bildirilir. İstekli, ortaklığa alındığı takdirde, kararın kendisine bildirildiği tarihten itibaren bir ay içinde sermaye taahhüdünün, diğer ortaklarca ödenmiş taksiti ile diğer ortakların her birinin o tarihe kadar ödemiş oldukları paralara eşit tutarı bir defada öder.

18'nci madde uyarınca devir yolu ile ortaklığa alınanlar hariç olmak üzere daha sonra ortaklığa kabul edileceklerden, yukarıdaki fıkrada belirtilen tutarın üzerinde para talep edilmesi, genel kurulun bu hususta karar alması halinde mümkündür.

ORTAKLIK SAYISI:

Madde 13- Kooperatifin ortak sayısı en az 7 kişidir.

KOOPERATİF ORTAKLIĞINDAN ÇIKARMA:

Madde 14- Durumları aşağıda gösterilen hallere uyanlar yönetim kurulu kararı ile ortaklıktan çıkarılır.

1)11'inci maddede yazılı ortaklık şartlarını kaybedenler.

2)Parasal yükümlülüklerini 30 gün geciktirmeleri üzerine, yönetim kurulunca noter aracılığı ile yapılacak ihtarı takip eden 10 gün içinde bu yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere yine aynı kurulca ikinci ihtar yapılır. İkinci ihtar takip eden bir ay içerisinde de yükümlülüklerini yerine getirmeyenler.

3)Genel kurulca kabul edilen çalışma yönetmeliğine aykırı davrandığı tespit edilenler.

4)Kooperatifin para, mal ve belgeleri üzerinde işledikleri suçlardan dolayı mahkûm olanlar.

5)Tahkim usulüne uymayıp, kesinleşen hakem kararlarına uymayanlar.

6)Başka bir ortak tarafından çıkarılması için tahkime gidilip de, haklarında çıkarılması yönünde hakem kararı bulunanlar.

Çıkarma kararı gerekçeli olarak yönetim kurulu karar defteri ile ortaklar defterine kaydedilir. Kararın onaylı örneği, çıkarılan ortağa tebliğ edilmek üzere 10 gün içinde notere tevdi edilir. Ortak, çıkarma kararının tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde itiraz davası açabilir veya genel kurula itiraz edebilir. Bu itiraz, ilk toplanacak genel kurula sunulmak üzere yönetim kuruluna noter aracılığı ile tebliğ ettirilecek bir yazı ile yapılır.

Genel kurula itiraz edildiği takdirde, yönetim kurulunun çıkarma kararı aleyhine itiraz davası açılmaz. Genel kurulca verilecek karara karşı itiraz davası hakkı saklıdır.

Üç aylık süre içinde genel kurula veya mahkemeye başvurmak suretiyle itiraz edilmeyen çıkarma kararları kesinleşir.

Çıkarma kararına hakemler nezdinde de itiraz edilebilir. Ortağın hakemlere itirazı üç aydan az olmamak üzere genel kurula kadardır. Hakemler hak düşürücü süre ve/veya zaman aşımını inceleyerek talebi reddedebilirler.

Ortaklar, bu maddede gösterilmeyen sebeplerle ortaklıktan çıkarılmazlar.

Haklarındaki çıkarma kararı kesinleşmeyen ortakların ortaklık hak ve yükümlülükleri, çıkarma kararı kesinleşinceye kadar devam eder.

Kooperatifin hizmet ortağı olarak katıldığı işletme ortaklıklarından ayrılan ortak kooperatif ortaklığından ayrılmış sayılmaz.

KOOPERATİF ORTAKLIĞINDAN ÇIKMA:

Madde 15- Ortaklar her zaman kooperatiften ayrılabilirler. Kooperatif, ortakların çıkma hakkını sınırlayamaz.

Kooperatif ortaklığından çıkmak isteyen hesap senesi sonundan en az bir ay önce, yönetim kuruluna sunulmak üzere temsilcisine bir dilekçe ile başvurur. Temsilci, çalışma yönetmeliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde işlemleri yürütür.

Ortaklıktan çıkma cezai şarta bağlanamaz.

Kooperatiften ayrılanlar, kooperatifin ortak olduğu işletmelerden de ayrılmış sayılırlar. Ortaklıklardaki payların nasıl ödeneceği işletme ortaklığı sözleşmelerinde yer alır.

ORTAKLIĞI SONA ERENLERLE HESAPLAŞMA:

Madde 16- Devir dışında bir nedenle ortaklığı sona erenlerin sermaye ve varsa kooperatiften diğer alacakları, o yılın bilançosuna göre hesaplanarak bilanço tarihinden itibaren bir yıl içinde geri verilir.

Ayrıca; genel kurulca kararlaştırılması halinde ortakları enflasyona karşı korumak üzere altın veya bir standart mala endeksli özel hesap tutulmuş ise biriken meblağ ilgili ortağa iade edilir.

Ayrılan ortaklar kooperatifi yedek akçeleri üzerinde bir hak iddia edemezler.

Ortaklığı sona erenlerin alacak ve hakları, bunları isteyebilecekleri günden itibaren beş yıl geçmekle zaman aşımına uğrar.

ÖLEN KOOPERATİF ORTAĞININ DURUMU:

Madde 17- Ölen ortağın kanuni mirasçılarının üç ay içinde 11'inci maddedeki ortaklık şartlarını taşıyan bir temsilci tayin ederek kooperatife bildirmeleri halinde ortaklık hak ve yükümlülükleri kanuni mirasçılara lehine devam eder. Mirasçılarının temsilci tayin etmemeleri veya ortaklığa devam etmek istememeleri halinde ölen ortağın alacak ve borçları 16'ncı madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

Ölen ortağın, kooperatifin hizmet ortağı olarak katıldığı işletme ortaklıklarındaki paylarının mirasçılara intikali ise ilgili işletme ortaklık sözleşmelerine göre olur.

KOOPERATİF ORTAKLIĞININ DEVRİ:

Madde 18- Kooperatif ortaklığı, yazılı olarak yönetim kuruluna bildirilmek suretiyle kooperatif ortaklığını 10'uncu maddede gösterilen ortaklık şartlarını taşıyan kişilere devredilebilir.

Yönetim kurulu, bu şekilde ortaklığı devralan kişiyi ortaklığa kabulden kaçınmaz.

Devir halinde eski ortağın kooperatife karşı tüm hak ve yükümlülükleri yeni ortağa geçer. Kooperatifçe, bu devir sebebiyle taraflardan ayrıca bir ödemede bulunmaları istenemez.

KOOPERATİF ORTAKLIK SENEDİ:

Madde 19- Her ortağın ortaklık haklarının, ada yazılı ortaklık senedi ile temsil olunması şarttır. Bu senede kooperatifin unvanı, senet sahibinin adı ve soyadı, iş ve konut adresi, kooperatife girdiği ve çıktığı tarihler yazılır. Bu hususlar, senet sahibi ile kooperatifi temsile yetkili olan kimseler tarafından imzalanır. Ortağın yatırdığı veya çektiği paralar tarih sırası ile muhasebeye kaydedilir. Bu kayıtlar kooperatifin ödediği paralara ait ise ortak imzalar. İmzalı ortak senedi makbuz hükmündedir. Mezkûr senet anasözleşmeyi ihtiva etmek şartıyla ortaklık cüzdanı şeklinde de düzenlenebilir. Ortaklık senetleri kıymetli evrak niteliğinde olmayıp sadece ispat vesikası hükmündedir. Ortaklık senedi ile ilgili ihtiyaç duyulan diğer hususlara çalışma yönetmeliğinde yer verilir.

KOOPERATİF ORTAKLARININ ŞAHSİ SORUMLULUKLARI:

Madde 20- Her ortak, kooperatifin borçlarına karşı, taahhüt ettiği pay tutarı kadar sorumludur.

Kooperatiften ilişkisi kesilen ortağın sorumluluğu, ayrıldığı tarihten itibaren iki yıl devam eder.

Kooperatife giren her ortak, girişinden önce doğmuş olan kooperatif borçlarından dolayı diğer ortaklar gibi sorumlu olur.

Yönetim kurulu üyeleri ile denetçilerin sorumlulukları hakkındaki hükümler saklıdır.

ORTAKLIK PAYI DIŞINDAKİ ÖDEMELER:

Madde 21- Kooperatif ortakları, taahhüt ve tediye ettikleri ortaklık payı bedelleri dışında, kooperatif amaçlarında yer alan ortaklar arasındaki dayanışmayı sağlayabilmek için 1 cumhuriyet altınını dayanışma hesabına yatırılmak üzere öderler.

Ortaklardan hiçbir surette ek ödeme alınamaz.

KOOPERATİFİN ORGANLARI:

Madde 22- Kooperatifin organları şunlardır:

Kooperatifin zorunlu organları şunlardır:

- 1)Genel Kurul,
- 2)Yönetim Kurulu,
- 3)Denetim Kurulu.

GENEL KURUL

GÖREV VE YETKİLERİ:

Görev ve Yetkileri:

Madde 23- Genel Kurul bütün ortakları temsil eden en yetkili organdır. Genel kurul aşağıdaki yetkilerini devir ve terk edemez:

- 1)Bilânço, bilânço hesaplarının dökümü, gelir- gider farkı hesapları ile yönetim kurulu ve denetçiler tarafından verilen raporları inceleyerek kabul veya reddetmek,
- 2)Yönetim kurulu üyeleri ile denetim kurulu üyelerini seçmek, ibra etmek veya sorumluluklarına karar vermek, gerektiğinde bunları azletmek. Denetçileri ve yönetim kurulu üyelerini ayrı ayrı ibra etmek, ibra edilmemesi nedeniyle görevleri sona eren denetçiler ve yönetim kurulu üyeleri aleyhine mahkeme veya hakemler nezdinde dava açılmasını kararlaştırmak,
- 3)Hakem listesini belirlemek ve listede değişiklik yapılmasına karar vermek.
- 4)Yönetim ve denetim kurulu üyelerine verilecek aylık ücret, huzur hakkı ve yolluk miktarı ile bütçeyi görüşerek karara bağlamak,
- 5)Ortaklıktan çıkarılanların itirazlarını inceleyip karara bağlamak,
- 6)Kanun (6102 sayılı TTK'nın 391'inci maddesinde sayılanlar hariç), anasözleşme ve iyi niyet esasları ile genel kurul kararlarına aykırı olduğu ileri sürülen yönetim kurulu kararlarının iptal edilip edilmeyeceği konusunda karar almak,
- 7)Üst kuruluşa girme ve çıkma kararı almak ve bu kuruluşta görevlendirilecek temsilcileri seçmek,
- 8)Amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik uygun faaliyet konusu bulunan kooperatif, şirket ve diğer teşekküllere girme ve çıkmaya karar vermek,
- 9)Kooperatifin genel hizmet ortağı olarak katılacağı ortaklıklarda verilen hizmetin niteliğine ve sektöre göre hizmet karşılığı alacağı payın asgari miktarını belirlemek,

10)Danışma kurulu tarafından önerilip yönetim kurulu tarafından hazırlanan ve Bakanlıktan gerekli izni alınan anasözleşme değişikliklerini onaylamak,

11)Kooperatifin amacına uygun tesisler ile gayrimenkul alımında ve satımında takip edilecek usul ve esaslar ile alınacak tesis ve gayrimenkulün niteliğini, yerini ve azami fiyatını, satılacak tesis veya gayrimenkulün asgari fiyatını belirlemek,

12)Kooperatifin amaçları doğrultusunda yapılacak tesisleri tespit etmek, bu amaçla gayrimenkul almak, kiralamak,

13)İmalat ve inşaat işlerinin yaptırılma yöntemini kararlaştırmak,

14)Hesap tetkik komisyonunu seçmek ve bu komisyonunun çalışmasıyla ilgili usul ve esasları tespit etmek,

15)Kooperatifin işleyişinde ihtiyaç duyacağı her türlü yönetmeliği görüşüp onaylamak,

16)Kooperatifin dağılması hakkında karar almak, tasfiye kurulunu seçmek,

17)Kanun ve anasözleşme ile genel kurula tanınmış olan diğer konular hakkında karar almak,

18)Şube açılması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmesi hususunda karar almak.

Genel kurul, yukarıdaki görev ve yetkilerini devir ve terk edemeyeceği gibi kooperatifin amaçları ile ilgili her türlü işler hakkında da karar alabilir.

OY HAKKI VE TEVKİL:

Madde 24- Toplantı tarihinden üç ay evvel ortak olmayanlar hariç her ortak genel kurula katılma hakkına sahiptir. Her kooperatif ortağı yalnız bir oya sahip olup yazı ile izin verilmek suretiyle bir ortak diğer bir ortağı, oyunu kullanmak üzere vekil tayin edebilir.

Ortak sayısı 1.000'i geçtiğinde her ortak en çok 9 olmak üzere birden fazla ortağı tevkil edebilir. Ancak, yönetim ve denetim kurulu üyelerinin seçiminde her ortak en fazla bir ortağı tevkilen oy kullanabilir.

Eş ve birinci derece (ortağın; çocuğu, anne ve babası, eşinin annesi ve babası) akrabalar için tevkilde ortaklık şartı aranmaz.

Katılma haklarını tevkil suretiyle kullanan kişi, tevkil edilenin talimatına uyar. Talimata aykırılık, oyu geçersiz kılmaz. Müvekkilin vekile karşı hakları saklıdır.

Yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle kooperatifin işlerinin görülmesine herhangi bir surette katılmış olanlar, yönetim kurulunun ibrasına ait kararlarda oylamaya katılamazlar. Bu hüküm denetçiler hakkında uygulanmaz. Denetçiler kendi ibralarında oy kullanamazlar.

Kooperatif ortaklardan hiçbiri kendisi, eşi veya usul ve furuu ile kooperatif arasında ortaklık ilişkileri dışındaki şahsi bir işe veya uyuşmazlığa ait görüşmelerde oy kullanamaz.

TOPLANTI ŞEKİLLERİ VE ZAMANI:

Madde 25- Genel kurul, olağan ve olağanüstü olmak üzere iki şekilde toplanır. Olağan genel kurul toplantısının her yılın ilk altı ayı içinde yapılması zorunludur.

Olağanüstü genel kurul, kooperatif işlerinin ve anasözleşme hükümlerinin gerektirdiği zaman ve surette toplanır.

TOPLANTI YERİ:

Madde 26- Genel kurul, kooperatif merkezinin bulunduğu yerleşim birimi dâhilindeki uygun bir yerde toplanır.

ÇAĞRIYA YETKİLİ OLANLAR:

Madde 27- Genel kurul, yönetim kurulunca toplantıya çağrılır. Gerekliğinde bu hususta yetkili kılınan diğer bir organ veya denetçiler kurulu, ortağı olduğu üst birlik ve tasfiye memurları genel kurulu toplantıya çağırma yetkisine sahiptirler.

Genel kurul yukarıdaki şekilde toplanamadığı takdirde Ticaret Bakanlığı'nca toplantıya çağrılabilir.

Ayrıca, 4 ortaktan az olmamak kaydıyla toplam ortak sayısının 1/10'unun isteği halinde genel kurul 10 gün içinde yönetim kurulu tarafından toplantıya çağrılır. Bu başvurunun müştereken ve noter tebligatı ile yapılması gerekir. Yönetim kurulunca bu isteğin zamanında yerine getirilmemesi durumunda Ticaret Bakanlığı'nca genel kurul toplantıya çağrılabilir. Çağrılmadığı takdirde istek sahipleri mahalli mahkemeye başvurarak genel kurulu bizzat toplantıya çağırma izni alabilirler.

Genel kurul, süresi dolmuş olsa bile, yönetim kurulu tarafından toplantıya çağrılabilir. Tasfiye memurları da, görevleri ile ilgili konular için, genel kurulu toplantıya çağırabilirler.

Yönetim kurulunun, devamlı olarak toplanamaması, toplantı nisabının oluşmasına imkân bulunmaması veya mevcut olmaması durumlarında, mahkemenin izniyle, tek bir ortak genel kurulu toplantıya çağırabilir. Mahkeme kararı kesindir.

ÇAĞRININ ŞEKLİ:

Madde 28- Olağan veya olağanüstü Genel Kurul toplantılarına çağrılar Kooperatifin internet sitesinde ilan yoluyla yapılır.

Kooperatife yazılı olarak iletmiş olması şartıyla GSM (cep telefonu) numarasına gönderilecek kısa mesajla (SMS), tercihen elektronik posta adresi vermişse bu adrese gönderilecek e-posta aracılığıyla da çağrı yapılabilir. Alıcıdan kaynaklanan nedenlerle teslim edilemeyen bu tür gönderiler, bir tam gün geçtikten sonra bir defaya mahsus olmak üzere yenilenir. Yayınlanan ilanlar ile bildirimlere ilişkin "Gönderi Teslimat Bilgisi" dökümünün, Genel Kurul evrakı ile birlikte basılı şekilde ya da elektronik ortamda muhafazası ve incelemeye hazır tutulması şarttır.

Çağrı, kooperatifin internet sitesinde yayını tarihi itibarıyla yapılmış sayılır.

Çağrının toplantı gününden en az 30 gün önce ve en çok iki ay içinde yapılması, toplantının gün ve saati ile yerinin ve gündem maddelerinin çağrıda bulunması zorunludur.

Çağrıda, birinci toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak olan sonraki toplantıların tarihi, saati ve yeri açıklanarak yeni bir bildirim gerek kalmaksızın bir defada ortaklara duyuru yapılabilir. Toplantılar arasında en az 7 en fazla 30 gün süre bulunması gerekir.

Sürelerin hesabında duyuru ve toplantı günleri hesaba katılmaz.

Anasözleşmenin değiştirilmesi söz konusu ise yapılacak duyuruda değiştirilecek maddelerin numaralarının yazılması ile yetinilir.

BÜTÜN ORTAKLARIN HAZIR BULUNMASI:

Madde 29- Kooperatifin bütün ortaklarının veya temsilcilerinin hazır bulunması ve itirazın olmaması halinde genel kurul toplantılarına ilişkin diğer hükümler saklı kalmak şartı ile toplantıya çağrı hakkındaki hükümlere uyulmamış olsa dahi kararlar alınabilir. Ancak, kararların muteber olabilmesi için toplantıda Bakanlık temsilcisi bulundurulması hususunda gerekli işlemlerin yapılmış olması şarttır.

Yukarıdaki fıkraya göre alınan kararlar, tüm ortaklar ve ortakların toplantıda oy birliği ile seçecekleri temsilciler tarafından imzalanacak bir tutanağa bağlanır.

BAKANLIĞA MÜRACAAT VE GÖNDERİLECEK BELGELER:

Madde 30- Genel kurul tarihi ile yeri ve gündemi toplantıdan en az 15 gün önce kooperatif merkezinin bulunduğu yerdeki Valiliğe (Bakanlık Taşra Teşkilatı) yazılı olarak bildirilir.

Bu bildirimde, Bakanlıkça tespit edilen temsilci ücretinin ilgili maliye veznesine yatırıldığını gösteren belge eklenerek toplantıda temsilci bulundurulması talep edilir.

GÜNDEM:

Madde 31- Olağan genel kurul toplantısının gündeminde sırasıyla şu hususlar bulunur:

- 1)Açılış ve toplantı başkanlığının oluşturulması.
- 2)Yönetim ve denetim kurulunca hazırlanan raporların okunması ve müzakeresi.
- 3)Finansal tabloların okunması, müzakeresi ve tasdiki.
- 4)Yönetim ve denetim kurulu üyelerinin ibrası.
- 5)Faaliyet yılı içinde yönetim kurulu üyeliğinde eksilme meydana gelmiş ve yönetim kurulunca atama yapılmış ise atamanın genel kurulca onaylanması.
- 6)Görev süreleri sona ermiş olan yönetim ve denetim kurulu üyelerinin seçilmesi ve bunların görev sürelerinin tespiti.
- 7)Yönetim ve denetim kurulu üyelerinin ücret, huzur hakkı gibi parasal hakların belirlenmesi.
- 8)Gelecek yılın bütçe ve çalışma programının görüşülmesi ve karara bağlanması.
- 9)Gerekli görülecek diğer hususlar.

Gerekli görülecek diğer hususlar gündeme açıkça yazılır. Görüşülecek konu önceden tespit edilip gündeme yazılmadan, "Gerekli görülecek diğer hususlar" şeklinde bir gündem maddesi belirlenemez.

Kanun ve anasözleşme gereği genel kurulun yetkisinde olan ve olağanüstü genel kurul toplantı gündemini oluşturan her türlü konu, olağan genel kurul toplantı gündemine yazılabilir.

Dörtten az olmamak üzere ortakların en az 1/10'u tarafından genel kurul toplantı tarihinden en az yirmi gün önce müştereken ve noter tebligatı ile bildirilecek hususların gündeme konulması zorunludur.

Gündemde olmayan hususlar görüşülemez. Ancak, kooperatife kayıtlı ortakların en az 1/10'unun gündem maddelerinin görüşülmesine geçilmeden önce yazılı teklifte bulunmaları halinde, hesap

tetkik komisyonun seçilmesi, bilânço incelemesinin ve ibranın geriye bırakılması, çıkan veya çıkarılan ortaklar hakkında karar alınması, genel kurulun yeni bir toplantıya çağırılması ve kanun, anasözleşme ve iyi niyet esasları ile genel kurul kararlarına aykırı olduğu ileri sürülen yönetim kurulu kararlarının iptali, yönetim kurulu üyeleri ile denetçilerin azli ve yerlerine yenilerinin seçilmesi ile ilgili hususlar, genel kurula katılanların yarısından bir fazlasının kabulü ile gündeme alınır.

Yapılan denetim sonucunda veya herhangi bir sebeple Bakanlıkça, kooperatif genel kurulunda görüşülmesi istenen konuların gündeme konulması zorunludur.

Gündem, kural olarak danışma kurulu toplantısında hazırlanmakla birlikte genel kurul toplantıya çağırılan tarafından nihai olarak belirlenir.

ORTAKLAR CETVELİ:

Madde 32- Yönetim Kurulu; her genel kurul toplantısından önce, çıkarılma kararı kesinleşmemiş olanlar dahil tüm ortakların ortak numaraları, isim unvan ve adresleri ile asaleten ve vekâleten (temsilen) imzalanacak yerleri gösterir yönetim kurulu başkanınca imzalı bir ortaklar cetveli hazırlamakla yükümlüdür.

Bu cetvel toplantıya katılanlar ile genel kurul başkanı ve Bakanlık Temsilcisi tarafından isim yazılarak ayrıca imzalanır.

GÖRÜŞME VE KARAR NİSABI:

Madde 33- Genel kurulun toplanabilmesi ve gündemdeki konuları görüşebilmesi için kooperatife kayıtlı ortaklardan genel kurula katılma hakkına sahip olanların en az 1/4'ünün şahsen veya tevkilen (temsilen) toplantıda hazır bulunması gerekir. İlk toplantılarda bu nisap aranır; müteakip toplantılarda nisap aranmaz.

Genel kurulda kararlar toplantı nisabının sağlanması koşuluyla oylama sırasındaki mevcudun yarısından fazlasının oyu ile alınır.

Ancak, kooperatifin dağılması, diğer bir kooperatifle birleşmesi ve anasözleşmede değişiklik yapılması ile ilgili kararlar ortaklar cetvelinde imzası bulunanların 7/10 çoğunluğu ile alınır.

Sorumluluk hükümlerinin değiştirilmesine ilişkin genel kurul kararlarında 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 52'nci maddesi hükmüne göre işlem yapılır.

Kanun veya ana sözleşmede aykırı hüküm bulunmadıkça genel kurul kararlarında ve seçimlerde oyların yarısından bir fazlasına itibar olunur.

TOPLANTININ AÇILMASI VE TOPLANTI BAŞKANLIĞI:

Madde 34- Genel kurul toplantısı; bakanlık temsilcisi bulundurulması hususunda usulüne uygun başvurunun ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 87'nci maddesine göre işlem yapıldığının tespiti ile toplantı nisabının sağlanması üzerine ve çağırıcı yapan organca yetkili kılınan kişiler tarafından açılır. Müteakiben bir genel kurul toplantı başkanı ile kararlaştırılacak sayıda sekreter üye ve gerektiğinde oy toplayıcı üye seçilir.

Bu seçimde en çok oy alan adaylar seçilmiş sayılır.

Genel kurul toplantı başkanı ve üyelerinin, ortaklardan veya kooperatifin üst kuruluşlarının temsilcileri arasından seçilmesi şarttır.

OY KULLANMANIN ŞEKLİ:

Madde 35- Oylamalar genel olarak el kaldırmak suretiyle yapılır. Genel kurula katılanların yarısından fazlasının talebi halinde gizli oya başvurulur. Ancak, kooperatifin ortak sayısı 500'ü geçtiği takdirde yönetim ve denetim kurulu seçimlerinde oylamalar gizli oy açık tasnif esasına göre yapılır.

Gizli oylamada, kooperatif mührü ile mühürlenmiş boş oy pusulalarının kullanılması esastır. Ancak, genel kurulca karar alınmak kaydıyla ayrıca basılı oy pusulası da kullanılabilir. Genel kurulun yalnızca basılı oy pusulası kullanılması yolunda alacağı karar geçersizdir. Genel kurulda kooperatif mührü ile mühürlenmiş boş oy pusulaları ve basılı oy pusulalarından başkaca bir pusula seçim için kullanılamaz. Matbaada basılmış veya yazı makinesi ile yazılmış ya da çoğaltılmış oy pusulaları basılı oy pusulası sayılır.

BİLANÇONUN TASDİKİ VE İBRA:

Madde 36- Bilançonun onaylanmasına ilişkin genel kurul kararı, kararda aksine açıklık bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin ibrası sonucunu doğurur. Bununla birlikte, bilançoda bazı hususlar hiç veya gereği gibi belirtilmemişse veya bilanço kooperatifin gerçek durumunun görülmesine engel olacak bazı hususları içeriyorsa ve bu hususta bilinçli hareket edilmişse onama ibra etkisini doğurmaz.

Denetim raporunun okunmasından önce bilânço ile hesapların kabulü hakkında verilen kararlar geçerli değildir.

Yönetim kurulu ve denetçiler oy çokluğu ile ibra edilirler. İbra edilmeyenlere karşı Genel Kurul; tahkime gidilmesi ihtimaline karşılık o toplantıda bir hakem belirler.

İBRANIN ETKİSİ:

Madde 37- İbra kararı genel kurul kararıyla kaldırılamaz. Bu konuda 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 53'üncü maddesi hükmü saklıdır.

Genel kurulun, sorumluluktan ibraya ilişkin kararı, ibranın kapsadığı açıklanan maddi olaylara ilişkin olarak, kooperatifin, ibraya olumlu oy veren ve ibra kararını bilerek ortaklığı devralan ortakların dava hakkını kaldırır. Diğer ortakların dava hakları da ibra tarihinden itibaren altı ay geçmesiyle düşer.

KOOPERATİFİN UĞRADIĞI ZARARIN TAZMİNİ

Madde 38- Kooperatifin uğradığı zararın tazminini, kooperatif ve her bir ortak hakemlere başvurarak isteyebilir. Ortaklar tazminatın ancak kooperatife ödenmesini isteyebilirler.

Genel kurulda kooperatifin uğradığı zararın tazmini için, yönetim kurulu aleyhine tazminat davası açılması yönünde karar alınmışsa, bu dava kooperatif denetçileri tarafından ancak hakemlere gidilerek bir ay içinde açılır. Bu müddetin geçirilmesi ile dava hakkı düşmez. Davanın reddi halinde, yönetim kurulu üyeleri tazminat talebinde bulunamazlar.

KARARLARIN TESİRİ:

Madde 39- Kanun ve anasözleşmeye uygun surette toplanmış genel kurulda alınan kararlar toplantıda bulunmayanlar veya aleyhte oy kullananlar hakkında da geçerli ve bağlayıcıdır.

KARARLARIN İPTALİ:

Madde 40- Aşağıda yazılı kimseler kanuna, anasözleşme hükümlerine ve iyi niyet esaslarına aykırı olduğu iddiası ile genel kurul kararları aleyhine, toplantıyı izleyen gündenden başlamak üzere bir ay içinde mahkemeye veya hakemlere başvurabilirler.

1)Toplantıda hazır bulunup da kararlara muhalif kalarak keyfiyeti tutanağa geçirten veya oyunu kullanmasına haksız olarak müsaade edilmeyen yahut toplantıya çağrının usulü dairesinde yapılmadığını veyahut gündemin gereği gibi ilan veya tebliğ edilmediğini yahut da genel kurul toplantısına katılmaya yetkili olmayan kimselerin karara katılmış bulduklarını iddia eden pay sahipleri,

2)Yönetim kurulu,

3)Kararların yerine getirilmesi yönetim kurulu üyeleri ile denetçilerin şahsi sorumluluklarını mucip olduğu takdirde bunların her biri.

Bozma davasının açıldığı ve duruşmanın yapılacağı gün yönetim kurulu tarafından usulen ilan olunur.

Bir kararın bozulması bütün ortaklar için hüküm ifade eder. Bozma kararının kesinleşmesi halinde bu husustaki ilam tescil ve ilan ettirilir.

GENEL KURUL TUTANAĞI:

Madde 41- Genel kurul toplantılarının muteber olması için, ortaklar ve temsilcilerin sayısı, genel kurulda sorulan soruları, verilen cevapları, alınan kararları, her karar için kullanılan olumlu ve olumsuz oyların sayılarını içeren bir tutanak düzenlenir.

Genel kurul tutanağının altı, genel kurul başkan ve üyeleri ile Bakanlık Temsilcisi tarafından imzalanır.

GENEL KURUL KARARLARININ TESCİL VE İLANI:

Madde 42- Yönetim kurulu, genel kurul toplantı tutanağının noterce onaylanmış bir suretini derhal Ticaret Sicili Müdürlüğüne vermek ve bu tutanakta yer alan tescil ve ilana tabi hususları tescil ve ilan ettirmekle yükümlüdür.

BAKANLIĞA GÖNDERİLECEK BELGELER:

Madde 43- Toplantı gününden itibaren en geç bir ay içinde, yönetim ve denetim kurulları raporları ile bilânço ve gelir-gider cetvelleri genel kurul toplantı tutanağı ile ortaklar cetvelinin ve istenebilecek diğer belgelerin onaylı birer örneği, kooperatifin ticaret siciline tescil edildiği yerdeki Bakanlık Taşra Teşkilatına tevdi edilir.

YÖNETİM KURULU

SEÇİM VE SÜRESİ:

Madde 44- Yönetim kurulu, genel kurulca en az bir, en çok dört yıl için seçilir ve en az üç üyeden oluşur.

Genel kurulca böyle bir süre tespiti yapılmaması halinde bir yıl için seçilmiş sayılır.

Yönetim kuruluna seçilen üye sayısı kadar da yedek üye seçilir.

Yönetim kurulunun asıl ve yedek üyeleri genel kurulda en çok oy alanlar arasından sıra ile belirlenir. Oylarda eşitlik halinde tercih kuralları geçerlidir. Tercih kurallarına ilişkin düzenlemeler çalışma yönetmeliğinde belirlenir.

Süresi sona eren üyeler yeniden seçilebilir. Genel kurul lüzum görürse yönetim kurulu üyelerini her zaman değiştirebilir. Kooperatifler Kanununun 46 ncı maddesinin 3 üncü fıkrası gereği genel kurul gündemine madde ilave etmek suretiyle yapılan seçim sonucu değiştirilen yönetim kurulu üyelerinin yerine seçilenler, öncekilerin görev sürelerini tamamlar.

SEÇİLME ŞARTLARI VE BAĞDAŞMAYAN GÖREVLER:

Madde 45- Yönetim kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır.

- 1)Türk vatandaşı olmak,
- 2)Kooperatif ortağı olmak ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunmak,
- 3)Aynı türde başka bir kooperatifin yönetim kurulu üyesi olmamak,
- 4)Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından ya da 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu hükümlerine göre mahkûm olmamak,
- 5)Aynı zamanda kooperatifte denetçi olmamak,
- 6)Aynı zamanda diğer yönetim kurulu üyelerinden birinin eşi olmamak ve birbirleri ile ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımlığı bulunmamak.

Yönetim kurulu üyeliğine seçilen tüzel kişiler, yukarıdaki şartları taşıyan ancak kooperatif ortağı olması şart olmayan gerçek kişiler tarafından temsil edilirler.

Seçilme şartları denetim kurulu tarafından araştırılır. Bu şartları taşımadıkları halde seçilenler ile sonradan kaybedenlerin görevlerine yönetim kurulunca son verilir.

Haklarında yukarıdaki suçlarla ilgili olarak kamu davası açılmış olanların görevleri ilk genel kurul toplantısına kadar devam etmekle beraber, yönetim kurulunca bu durumdaki üyelerin genel kurulca azli veya göreve devamı hakkında karar alınmak üzere yapılacak ilk genel kurul gündemine madde konulur.

Yönetim kurulu üyeleri, kooperatifin ve kooperatifin bağlı olduğu üst kuruluşların hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak yahut başka bir şekilde ücretli görev alamazlar.

Beşinci fıkrada belirtilen diğer görevleri bulunmasına rağmen yönetim kurulu üyesi olarak seçilenler, seçildikleri tarih itibariyle diğer görevlerinden ayrılmak zorundadırlar. Bu görevlerinden ayrılmayanların yönetim kurulu üyeliğine seçilmelerine ilişkin işlemler hükümsüzdür. Seçildikten sonra beşinci fıkradaki diğer görevleri edinen yönetim kurulu üyelerinin sonradan edindikleri görevlere ilişkin seçilme veya görevlendirme işlemleri ile sözleşmeler de hükümsüzdür. Yönetim kurulu üyeliğine seçilme işlemleri bu şekilde hükümsüz olanların yerlerine yedekleri çağrılır.

Yönetim kurulu üyelerinin fiilen bu görevleri yürüttükleri dönemde; bunların eş ve ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları, kooperatif ve kooperatifin bağlı bulunduğu üst kuruluşlar ile bunların

% 50'den fazla hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak veya başka bir şekilde ücretli olarak işe alınamazlar.

Bu madde hükümlerine aykırı uygulamalar denetçiler tarafından araştırılır.

GÖREV VE YETKİLERİ:

Madde 46- Yönetim kurulu, kanun ve anasözleşme hükümleri içinde kooperatifin faaliyetlerini yöneten ve onu temsil eden icra organıdır.

Yönetim kurulunun başlıca görevleri şunlardır:

- 1)Ortakların sosyal, kültürel ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kooperatifin amaç ve faaliyetlerini düzenleyen 7'nci maddede sayılı işlerin organize edilmesi ve yürütülmesini sağlamak,
- 2)Yıllık bilanço ile gelir-gider hesabı ve bütçenin hazırlanmasını sağlamak,
- 3)Ortaklar ile ortak olmak için başvuruların anasözleşmede belirtilen ortaklık şartlarını taşıyıp taşımadıklarını temsilcileri aracılığı ile araştırmak,
- 4)Genel kurul toplantısı akabinde, genel kurulda alınan kararlar hakkında ortakları bilgilendirmek ve talep eden ortaklara genel kurul toplantı tutanağının bir örneğini vermek,
- 5)Genel kuruldan karar almak kaydıyla, kooperatifin amaçlarının gerçekleşmesinde kullanılmak üzere ilgili kuruluşlardan kredi almak, kamu kaynaklı kredi alımında teminat olarak kooperatif mülkiyetindeki menkul ve gayrimenkuller üzerinde rehin ve ipotek tesis etmek,
- 6)Kredi alma işlerinde, kooperatife kredi açacak müesseselere olan taahhüt ve vecibelerden ortakları haberdar etmek,
- 7)Ortaklar ve işletme ortaklıkları arasında karşılıklı dayanışmayı sağlamak amacıyla oluşturulacak hesapların kullanımını sağlamak ve bunları yönetmek,
- 8)Genel kuruldan karar almak şartı ile kooperatifin taşınır ve taşınmaz mallarını satmak ve rehine koymak,
- 9)Kooperatife yapılan bağışları kooperatif amacına uygun işlerde kullanmak,
- 10)Bakanlıkça istenecek her türlü evrak ve vesaii ibraz etmek, bilgi vermek ve denetim için gönderilen yetkililere gerekli kolaylığı göstermek,
- 11)Kooperatifi resmi dairelerde, mahkemelerde ve üçüncü şahıslara karşı temsil etmek,
- 12)İbra etmek, dava açmak, sulh olmak veya davadan vazgeçmek,
- 13)İşletme ortaklıklarına ait, kooperatif muhasebesinde emanet olarak yer alan taşınır ve taşınmaz mallarla ilgili işlemleri, işletmelerin ortaklık sözleşmeleri hükümlerine göre yapmak,
- 14)İşletme ortaklıkları sorumlularının istekleri doğrultusunda işletmelerine ait kooperatifin emanet hesabında duran taşınır ve taşınmaz malların üçüncü kişilere satılmasında aracılık yapmak,
- 15)Doğacak sorumluluk yönetim kuruluna ait olmak üzere kendi ortakları arasından veya hariçten bir veya birkaç kişiyi kooperatifi ilzam edecek tasarruflarda bulunmaya veya muayyen işlerde kooperatifi temsil etmeye yetkili kılmak,
- 16)Kooperatifin ortak olduğu kooperatif, şirket ve teşekküllerde kooperatifi temsil etmek üzere görevlendirme yapmak,

17)Danışma kurulunca hazırlanacak kooperatifin işleyişi ile ilgili yönetmelikleri istişare etmek ve nihai halini genel kurulun onayına sunmak,

18)Kooperatif muhasebesi ile ilgili çalışma usullerini mevzuata uygun olarak belirlemek,

19)Kanun ve anasözleşme ile yönetim kuruluna verilen diğer görevleri yerine getirmek.

GÖREV BÖLÜMÜ VE TOPLANTILAR:

Madde 47- Yönetim kurulu üyeleri; seçimi takiben yapacakları ilk toplantıda aralarından bir başkan ile en az bir kâtip ve/veya muhasip üye seçerek görev bölümü yaparlar. Baştemsilcilerin önerisi ile başkanın genel kurul tarafından seçilmesi de mümkündür.

Yönetim kurulu, başkanın bulunmadığı zamanlarda başkan tarafından yönetim kurulu üyeleri arasından belirlenen vekilinin, onun da bulunmadığı zamanlarda zorunlu aylık toplantının yapılmasıyla sınırlı olmak üzere görev bölümü toplantısında belirlenen diğer yönetim kurulu üyelerinden birinin çağrısı ile toplanır. Toplantılara yedek üyelere çağrılır. Yedek üyeler müzakerelere katılabilirler, ancak oylamaya katılamazlar. Yönetim kurulu en az ayda bir defa ve üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır.

Kararların, Kanunda belirlenmiş emredici hükümlere aykırı olmamak kaydıyla hangi usullerde alınacağı çalışma yönetmeliğinde belirlenir.

Kararların geçerli olabilmesi için toplantıya çağrının ispat edilebilecek bir yöntemle yapılması zorunludur.

Toplantılarda bulunmayan üyeleri temsilen oy kullanılamaz ve toplantılara vekil aracılığı ile de katılamaz.

Özürsüz olarak üst üste üç toplantıda hazır bulunmayan asıl üye yedek üyeliğe düşer.

Ortaklar isterlerse yönetim kurulu toplantılarına dinleyici olarak katılabilirler. Tüm katılanlar için devam defteri tutulur ve yönetim ve denetim kurulu seçimlerinde devamlar dikkate alınır.

Toplantılar kooperatif merkezinde yapılır. Ancak, üyelerin çoğunluğunun tasvibi ile başka bir yerde de yapılabilir.

Alınan kararlar tarih ve numara sırasıyla yönetim kurulu karar defterine işlenir. Tüm üyelerin isimleri kararın baş tarafına yazılır ve alt tarafı toplantıya katılanlarca isim yazılarak imzalanır.

Verilen karara karşı olanlarla çekimser kalan üyeler, karşı olma veya çekimser kalma sebeplerini kararın altına yazarak imzalarlar.

MÜZAKEREYE KATILMA YASAĞI:

Madde 48- Yönetim Kurulu üyesi, kendisinin kooperatif dışı kişisel menfaatiyle veya alt ve üst soyundan birinin ya da eşinin yahut üçüncü derece dâhil üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarından birinin, kişisel ve kooperatif dışı menfaatiyle kooperatifin menfaatinin çatıştığı konulara ilişkin müzakerelere katılamaz. Bu yasak, yönetim kurulu üyesinin müzakereye katılmamasının dürüstlük kuralının gereği olan durumlarda da uygulanır. Tereddüt uyandıran hâllerde, kararı yönetim kurulu verir. Bu oylamaya da ilgili üye katılamaz. Menfaat uyuşmazlığı yönetim kurulu tarafından bilinmiyor olsa bile, ilgili üye bunu açıklamak ve yasağa uymak zorundadır.

Bu hükümlere aykırı hareket eden yönetim kurulu üyesi ve menfaat çatışması nesnel olarak varken ve biliniyorken ilgili üyenin toplantıya katılmasına itiraz etmeyen üyeler ve söz konusu üyenin toplantıya katılması yönünde karar alan yönetim kurulu üyeleri bu sebeple kooperatifin uğradığı zararı tazminle yükümlüdürler.

Müzakereye, yasak nedeniyle katılmamanın sebebi ve ilgili işlemler yönetim kurulu kararına yazılır.

KOOPERATİFİN TEMSİL VE İLZAMI

Madde 49- Kooperatif adına düzenlenecek evrakın muteber olması veya kooperatifin ilzamu için, kooperatif unvanı altında temsile yetkili olanlardan ikisinin imzası gereklidir.

Yönetim kurulu, kooperatifi temsile yetkili kılınan kimselerin isimlerini ve imzalarını ticaret siciline bildirir ve bu yetkiye dayanak olan kararları ticaret sicili müdürlüğünde yetkilendirilmiş personele tasdik ettirir.

Gerektiğinde, yukarıdaki fıkra hükmüne göre hareket edilerek imza yetkisine sahip kimseler değiştirilebilir.

Kooperatifi temsil ve kooperatif adına imza atmaya yetkili şahısların görev ve sorumlulukları çalışma yönetmeliğinde belirlenir.

ÜYELİĞİNİN BOŞALMASI:

Madde 50- Yönetim kurulu üyeleri, istifa etmek suretiyle her zaman çekilebilirler. Herhangi bir sebeple yönetim kurulu üyeliğinin boşalması halinde, yönetim kurulunca aldıkları oy sırasına göre yedek üyeler çağrılır. Eşit oy alanlar arasında tercih kuralları uygulanır. Tercih kuralları ile ilgili düzenlemeler çalışma yönetmeliğinde belirlenir.

Yönetim kurulu toplantı nisabını kaybederse boşalan yönetim kurulu üyeliklerine denetim kurulu tarafından geciktirilmeksizin yeteri kadar yedek üye çağrılır.

Yedek üyelerle de yönetim kurulunun tamamlanamaması halinde, eğer yönetim kurulu toplantı nisabını kaybetmemişse, kanuni şartlara haiz birini geçici olarak yönetim kurulu üyeliğine seçip ilk genel kurulun onayına sunar. Onaylanması halinde selefinin süresini tamamlar. Yönetim kurulu toplantı nisabının altına düşmüşse, denetim kurulu tarafından seçimler yapılmak üzere derhal genel kurul toplantıya çağrılır.

SORUMLULUK VE YASAK MUAMELELER:

Madde 51- Yönetim kurulu, kooperatif işlerinin yönetimi için gereken titizliği gösterir ve kooperatifin başarısı ve gelişmesi yolunda bütün gayretini sarf eder.

Üyeler, yönetim kurulundaki faaliyetleri sırasında öğrendikleri ticaret veya işletme sırlarını saklamakla yükümlüdürler.

Yönetim kurulu, gerekli defter ve belgeler ile genel kurul evraklarının ve ortak listelerinin muntazam hazırlanıp, tutulup, saklanmasından ve gelir - gider hesabı ile yıllık bilançonun kanuni hükümlere uygun olarak hazırlanıp incelenmek üzere denetçilere verilmesinden sorumludur. Yönetim kurulu üyeleri ve kooperatif memurları ortaklık işlemleri dışında kendisi veya başkası namına, bizzat veya dolaylı olarak kooperatifle kooperatif konusuna giren bir ticari muamele yapamaz.

Yönetim kurulu üyelerinin kooperatif ortağı olmayan alt ve üst soyu, eşi yahut 3 üncü derece dahil, 3 üncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarından herhangi biri kooperatife nakit borçlanamaz. Bu kişiler için kooperatif kefalet, garanti ve teminat veremez, sorumluluk yüklenemez, bunların borçlarını devralamaz. Aksi hâlde, kooperatif alacaklıları bu kişileri, kooperatifin yükümlendirildiği tutarda kooperatif borçları için doğrudan takip edebilir.

Yönetim kurulu üyeleri kanundan veya anasözleşmeden doğan bir görevi veya yetkiyi devrettiğinde, devralan kişilerin seçiminde makul derecede özen göstermediklerinin ispat edilmesi hâlinde, bu kişilerin fiil ve kararlarından sorumludurlar.

Yönetim kurulunca kooperatifi tanıtmaya ve ortak kaydetmek amacıyla yapılacak ilan, reklam ve açıklamalar, eksik ve gerçeğe aykırı olamayacağı gibi, yanıltıcı bilgi ve unsurlar taşıyamaz.

Yönetim kurulu üyeleri ve temsile yetkili şahıslar, genel kurulun devredemeyeceği yetkilerini kullanamaz.

Yönetim kurulu üyeleri, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan müteselsilen sorumlu olup, kooperatife tazmin etmekle yükümlüdürler.

Kusurlu olmadığını ispat eden üyeler ile karara muhalif kalıp durumu hemen denetim kuruluna yazılı olarak bildiren veya özrü nedeniyle toplantıda hazır bulunmayan üyeler sorumluluktan kurtulurlar.

Görevi sona eren üyenin iş gördüğü zamana ait sorumluluğu ayrılış tarihinden itibaren beş yıl devam eder.

Yönetim kurulu üyeleri ve yetkililer kooperatifin ortaklara tahsis ettiği taşınır veya taşınmaz mallar ile işletme ortaklıklarına ait olup da kooperatife emanet verilen taşınır ve taşınmaz mallar üzerinde resen tasarrufta bulunamazlar.

YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN ÜCRETLERİ:

Madde 52- Yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile murahhas üyelere bu sıfatla yapacakları hizmet için aylık ücret veya katılacakları her toplantı için bir huzur hakkı ve yapacakları görev seyahatleri için yolluk ödenir. Ödemenin miktar ve şekli genel kurulca kararlaştırılır.

Yönetim kurulu üyelerine, genel kurulca kararlaştırılan yukarıdaki nev'i ve miktarların dışında hiç bir ödeme yapılamaz.

MURAHHAS ÜYE:

Madde 53- Yönetim kurulu kararı ile üyelerden bir veya bir kaç kooperatifi temsil yetkisini haiz murahhas üye seçilebilir. Bu konuda 49 uncu madde hükümleri saklıdır.

Murahhas üyelerin seçilmesi ve değiştirilmesi ticaret siciline tescil ettirilir.

MÜDÜR VE DİĞER PERSONEL:

Madde 54- Yönetim kurulu, kooperatifin mali ve idari işlerini yürütmek üzere kendi aralarından veya hariçten bir müdür ile kooperatif işlerinin gerekli kıldığı diğer personeli istihdam edebilir. Bunlar kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludur.

İstihdam edilecek personelin nitelik ve görevleri yönetim kurulu kararı ile belirlenir.

Personele verilecek ücret bütçede belirtilmek şartıyla yönetim kurulunca belirlenir. Ancak müdürün yönetim kurulu üyeleri arasından atanması halinde ücreti genel kurul tarafından belirlenir.

DENETİM KURULU:

SEÇİMİ VE SÜRESİ:

Madde 55- Genel Kurulca, en az bir yıl için ortaklar arasından veya dışarıdan en az iki veya daha fazla denetim kurulu üyesi ile bir o kadar da yedeği seçilir. Genel kurulca süre tespiti yapılmaması halinde bir yıl için seçilmiş sayılır. Süreleri biten üyeler tekrar seçilebilir. Bu anasözleşmenin 45'inci maddesinin 3'üncü ve 4'üncü fıkraları hükümleri denetim kuruluna üye seçiminde de uygulanır.

Denetçi ve yönetim kurulu üyeleri aleyhine hakemler nezdinde dava açılıp açılmayacağına genel kurulda karar verilir.

SEÇİLME ŞARTLARI VE BAĞDAŞMAYAN GÖREVLER:

Madde 56- Denetim kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır:

- 1)Türk vatandaşı olmak ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunmak,
- 2)Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından ya da 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu hükümlerine göre mahkûm olmamak,
- 3)Aynı zamanda kooperatifte yönetim kurulu üyesi, bu üyelerden birinin eşi, kooperatif personeli veya yönetim kurulu üyeleriyle üçüncü derece dâhil kan ve sıhri hısımlar olmamak, yönetim kurulu üyeleriyle aralarında iş ortaklığı bulunmamak,
- 4)Aynı zamanda diğer denetim kurulu üyelerinden birinin eşi olmamak ve birbirleri ile ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımlığı bulunmamak.

Denetim kurulu üyeleri, kooperatifin ve kooperatifin bağlı olduğu üst kuruluşların hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak yahut başka bir şekilde ücretli görev alamazlar.

İkinci fıkrada belirtilen diğer görevleri bulunmasına rağmen denetim kurulu üyesi olarak seçilenler, seçildikleri tarih itibariyle diğer görevlerinden ayrılmak zorundadırlar. Bu görevlerinden ayrılmayanların denetim kurulu üyeliğine seçilmelerine ilişkin işlemler hükümsüzdür. Seçildikten sonra ikinci fıkradaki diğer görevleri edinen denetim kurulu üyelerinin sonradan edindikleri görevlere ilişkin seçilme veya görevlendirme işlemleri ile sözleşmeler de hükümsüzdür. Denetim kurulu üyeliğine seçilme işlemleri bu şekilde hükümsüz olanların yerlerine yedekleri çağrılır.

Denetim kurulu üyelerinin fiilen bu görevleri yürüttükleri dönemde; bunların eş ve ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları, kooperatif ve kooperatifin bağlı bulunduğu üst kuruluşlar ile bunların % 50'den fazla hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak veya başka bir şekilde ücretli olarak işe alınamazlar.

Bu madde hükümlerine aykırı uygulamalar denetçiler tarafından araştırılır.

GÖREV VE YETKİLERİ:

Madde 57- Denetim kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

- 1)Yıllık bilanço ve sonuç hesaplarını inceleyerek bu husustaki görüşlerini birlikte veya tek başına genel kurula bir raporla bildirmek,
- 2)Kooperatif işlemlerinden bilgi edinmek ve gerekli kayıtların düzenli olarak tutulmasını sağlamak amacıyla en az üç ayda bir defa kooperatifin defterlerini incelemek,
- 3)En az üç ayda bir defa kooperatifin nakit mevcudu ile menkul değerlerini kontrol etmek,
- 4)Bütçe, bilanço ve gelir-gider cetvelini denetlemek,

5)İşletme hesaplarıyla bilançonun defterlerle uygunluk halinde bulunup bulunmadığını, defterlerin düzenli bir surette tutulup tutulmadığını ve işletmenin neticeleriyle mameleki hakkında uyulması gerekli olan hükümlere göre işlem yapılıp yapılmadığını incelemek,

6)Yönetim kurulunun ihmali halinde genel kurulu olağan veya olağanüstü toplantıya davet etmek,

7)Yönetim kurulu üyeleriyle genel hizmet sorumlularının kanun ve anasözleşme hükümleri ile iyi niyet esaslarına uygun davranmalarına nezaret etmek,

8)Yönetim kurulu üyelerinin gerekli şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırmak, toplantı nisabının kaybedilmesi halinde boşalan bu üyeliklere geciktirilmeksizin yeteri kadar yedek üye çağırmak,

9)Kooperatif ortaklarının, yönetim kurulu üyeleri ve kooperatif personeli hakkındaki şikâyetlerini incelemek ve inceleme sonucu yıllık raporunda açıklamak,

10)Uygun gördükleri teklifleri yönetim kurulu ve genel kurul toplantıları gündemine koydurmak.

Denetim kurulu üyeleri, görevleri çerçevesinde işlerin yürütülmesinde gördükleri noksanlıkları, kanun ve anasözleşmeye aykırı hareketleri bundan sorumlu olanların bağlı buldukları organa ve gerekli hallerde aynı zamanda genel kurula haber vermekte yükümlüdürler.

Denetim kurulu üyeleri, kooperatifi genel kurul toplantısına çağırma yetkisi hariç olmak üzere kendilerine kanun ve anasözleşme ile verilen görev ve yetkileri, gerektiğinde tek başlarına da kullanabilirler.

Denetim kurulu üyeleri, yönetim kurulu ve genel kurul toplantılarına katılırlar. Ancak, yönetim kurulu toplantılarında oy kullanamazlar.

DENETÇİ RAPORUNUN DEĞİŞTİRİLMESİ:

Madde 58- Kooperatifin finansal tabloları ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu, denetim raporunun sunulmasından sonra değiştirilmişse ve değişiklik denetim raporlarını etkileyebilecek nitelikteyse, finansal tablolar ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu yeniden denetlenir. Yeniden denetleme ve bunun sonucu, raporda özel olarak açıklanır. Denetçi görüşünde de yeniden denetimi yansıtan uygun eklere yer verilir.

SORUMLULUK:

Madde 59- Kooperatifin yılsonu ve konsolide finansal tablolarını, raporlarını, hesaplarını denetleyen denetçiler; kanuni görevlerinin yerine getirilmesinde kusurlu hareket ettikleri takdirde, hem kooperatife hem de ortaklar ile kooperatif alacaklılarına karşı verdikleri zarar dolayısıyla sorumludur.

Denetim kurulu üyeleri, kanun ve anasözleşme ile kendilerine yükletilen diğer görevleri hiç veya gereği gibi yapmamalarından doğan zararlardan dolayı da kusursuz olduklarını ispat etmedikçe müteselsilen sorumludurlar.

Denetim kurulu üyeleri, görevleri sırasında öğrendikleri ve açıklamasında kooperatif veya ortaklar için zarar umulan hususları, kooperatif ortaklarına ve üçüncü şahıslara açıklayamazlar.

Ayrıca, ortaklık işlemleri dışında kendi şahıslarını ilgilendiren hususlarda kooperatifle iş yapamazlar.

DENETİM KURULU ÜYELİĞİNİN BOŞALMASI:

Madde 60- Denetim kurulu üyeleri istifa etmek suretiyle her zaman görevlerinden çekilebilirler.

Kanun ve anasözleşmede belirtilen seçilme şartlarını taşımadıkları veya sonradan kaybettikleri anlaşılmanın üyelikleri kendiliğinden sona erer.

Üyeliğin herhangi bir nedenle boşalması halinde yerlerine en çok oy alan yedekleri geçer. Yedeklerle beraber üye sayısı genel kurulca belirlenen sayının altına düştüğü takdirde, mevcut üye veya üyeler ilk genel kurula kadar görev yapmak üzere yerine birisini seçerler. Yedeklerde dahil toptan boşalma olursa, yönetim kurulunca, denetçilerin seçilmesi amacıyla genel kurul derhal toplantıya çağırılır.

DENETİM KURULU ÜYELERİNİN ÜCRETLERİ:

Madde 61- Denetim kurulu üyelerine verilecek ücretin miktarı ile ödeme şekli, genel kurul tarafından tespit olunur.

KOOPERATİFİN FAALİYETİNE İLİŞKİN DİĞER KURULLAR:

Madde 62- 1-Hakemler Kurulu (Tahkim),

2-Temsilciler Kurulu,

3-Danışma Kurulu,

4-Dayanışma kurulu.

HAKEMLER KURULU:

Madde 63- Hakemler Kurulu kooperatif ortakları ve ortaklıkları arasında çıkan tahkime elverişli her türlü ihtilafı ve üçüncü şahıslarla yapılan sözleşmeden kaynaklanan sorunları mahkemeye gitmeden çözüme kavuşturmak amacıyla kooperatif ortakları arasından genel kurul tarafından belirlenen liste ile oluşturulur.

Tahkim yargılamasına ilişkin iş ve işlemler; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun (HMK) ilgili hükümleri olan 407-444 üncü maddelerine uygun olarak yapılır.

Tahkim sözleşmesi, tarafların, sözleşme veya sözleşme dışı bir hukuki ilişkiden doğmuş veya doğabilecek uyuşmazlıkların tamamı veya bir kısmının çözümünün hakem veya hakem kuruluna bırakılması hususunda yaptıkları anlaşmadır. Tahkim sözleşmesi, kooperatif nezdinde yapılacak taraflar arasındaki sözleşmelerin bir şartı olarak eklenir.

HAKEMLERİN SEÇİLME ŞARTLARI VE GÖREVLERİ:

Madde 64- Kanunen hakemlik yapmaya mani sebebi bulunmayan herkes hakem seçilebilir. Hakemler kurulu tarafından, Kanunun emredici hükümlerine aykırı olmamak şartıyla tahkim işlemlerinin nasıl yürütüleceğini düzenleyen bir "Tahkim Yönetmeliği" hazırlanır. Hakemler bu yönetmeliğe uygun davranmak zorundadır.

Hakemler kurulu; Tahkim Yönetmeliğine göre kooperatif ortakları arasından belirlenen hakemlerden oluşur. Hakemlik yapabilecek ortaklar yönetim kurulu tarafından belirlenir ve ilk genel kurulun onayına sunulur. Kooperatif içinde baştemsilcilik yapan ve hakemliğe mani bir durumu olmayan her ortak hakem listesine dâhil edilir. Baştemsilciler kendileri dışında bir başka ortağın da hakem olarak listeye katılmasını önerebilir. Genel kurulun onayı ile hakemlikler kesinleşir. Seçilmiş listede yer alan hakemlerin ortaklıkları devam ettiği sürece hakemlikleri devam eder. Ancak Hakemler istifa etmek suretiyle ya da tahkim kararı ile listeden çıkarılabilirler.

Hakemler, tahkimname ile hakem seçildikten sonra tahkim yönetmeliğine göre muhakeme usulünü tespit edip yazılı hale getirirler.

TAHKİMİN OLUŞTURULMASI:

Madde 65- İhtilafları çözmek üzere oluşturulacak tahkim kurulu için kooperatif ve/veya ortağı taraf olduğu uyuşmazlıklarda, genel kurulca kabul edilmiş hakemler listesinden birer hakem seçerler. Ancak kooperatif ve /veya ortağının üçüncü kişilerle olan uyuşmazlıklarında karşı taraf istediği kişiyi hakem tayin edebilir. Seçilen hakemler bir başhakem tayin ederler.

Tahkime gidileceği belirlendikten sonra bir ay içinde taraflardan biri hakemini seçmezse, temsilcisi seçer, Temsilcisi seçmezse Kooperatif yönetim kurulu başkanı seçer; o da seçmezse taraflardan birinin başvurusu üzerine mahkeme tarafından Hukuk Mahkemeleri Kanununun 416 ıncı maddesine göre hakem seçimi yapılır.

Tarafların seçmiş oldukları hakemler 1 ay içinde başhakemi seçmezlerse, hakemlikleri düşer. Yıl içinde üç defa bu şekilde davalarda hakemliği düşürülen ve geçerli bir sebebi olmadan hakemlikten çekilenler hakemler listesinden hakemler kurulu kararıyla çıkarılırlar.

Tahkim kurulunun iyi çalışabilmesi ve adil bir şekilde karar verebilmesi için tahkim yönetmeliği içinde soruşturmacılar ve bilirkişilerle ilgili düzenlemelere de yer verilir.

YARGILAMA:

Madde 66- Yargılamada davacının hakemi, iddianamesini madde madde yazarak başhakeme verir. Davalının hakemi iddialara cevap verir. Başhakem maddelerden hangilerinin ispat külfetinin hangi tarafa ait olduğuna karar verir. Kooperatifin soruşturma hizmeti bu ispatları soruşturmacıları vasıtasıyla yapar.

Yargılama sonunda tarafların hakemleri anlaşmışlarsa anlaşmışları, anlaşmamışlarsa başhakemin onlardan birisinin iddiasını tercih etmek suretiyle belirlediği karar geçerli olur.

Duruşmalar alenidir. Hakemler soruşturmacıların beyanına dayanarak kararlarını verirler. Yönetim kurulu kararların uygulaması için gerekli tedbirleri alır.

Hakemlerin kararları Asliye Hukuk Mahkemesine tevdi edilebilir. Tarafların hakem kararlarına karşı yargı yoluna başvurma hakkı saklıdır.

TAHKİM KURULU ÜYELERİNİN ÜCRETLERİ:

Madde 67- Hakemlik, bilirkişilik, soruşturmacılık hizmetleri kooperatifin genel hizmetleri arasında sayıldığından bu hizmetlerin bedeli kooperatifin hizmet ortağı olarak katılmış olduğu işletme ortaklıkları ile yapılacak sözleşme ile karşılaştırılır. Söz konusu hizmetleri yapan kooperatif ortaklarına ödenecek hizmet bedeli, dava konusu alacağın miktarı, uyuşmazlığın niteliği ve yargılamanın süresi dikkate alınarak yönetim kurulunca belirlenir. Taraflardan tevdi ve temyiz dışında bir ücret talep edilmez.

TEMSİLCİLER KURULU:

Madde 68- Kooperatif içi iletişimin sağlanabilmesi, ortaklarla irtibatın kurulabilmesi ve ortakların yönetim kuruluna ve genel kurula ulaşabilmesi için temsilcilik sistemi geliştirilir. Temsilciler kurulu her dereceden temsilcinin katılımıyla oluşur.

Temsilciler kurulunda; çalışma yönetmeliğinde belirlenen hükümler çerçevesinde temsilcilerin görev, yetki ve sorumluluklarıyla ilgili kararlar alınır.

TEMSİLCİLER:

Madde 69- Temsilciler kooperatif ile ortak arasındaki iletişimi sağlar, iş ve işlemleri koordine eder.

Temsilciler kooperatifin genel hizmet verdiği işletmelerde ortakların vekilidirler. Kooperatifte ise temsilcilerin vekâlet yetkileri yoktur ve genel kurulda onlar adına ayrı tevkil yetkisi yoksa oy kullanamazlar.

Ortaklar ve temsilciler temsilcilerini değiştirebilirler. Her temsilci temsilcilikten vazgeçebilir.

Temsilcilik temsil ettiği kişi sayısına göre; ilk temsilci, orta temsilci ve baş temsilci olmak üzere derecelendirilir. Kurucular aynı zamanda baş temsilcidirler.

Temsilcilerin teşkilatlanması, görev ve yetkileri, çalışma ve faaliyet şekilleri, derecelendirilmeleri ve değiştirilmeleri ile ilgili esaslar çalışma yönetmeliğinde düzenlenir.

TEMSİLCİLER KURULU TOPLANTISI:

Madde 70- Temsilciler Kurulu Toplantısına ilişkin esaslar çalışma yönetmeliğinde belirlenir.

DANIŞMA KURULU:

Madde 71- Danışma Kurulu kooperatifin faaliyetlerine ilişkin yönetim kurulu başta olmak üzere bütün kurullara rehberlik eden organdır.

Danışma kurulu kooperatifin faaliyetlerini düzen içinde, mevzuata uygun olarak yürütebilmesi için ihtiyaç duyulan her türlü düzenlemeye yönelik taslakları, yönetim kuruluna sunar. Hazırlanan taslaklar yönetim kurulu tarafından nihai hali verilerek genel kurulun onayına sunulur.

Danışma kurulu üyeleri temsilciler kurulu tarafından seçilir. Danışma kurulu sayısı kooperatifin ihtiyacına göre temsilciler kurulu tarafından belirlenir.

Danışma kurulunun oluşumu, görev ve yetkileri, çalışma ve faaliyet şekilleri, önerilerinin değeri ve kararlara etkisi ile ilgili esaslar çalışma yönetmeliğinde düzenlenir.

DANIŞMA KURULUNUN GÖREVLERİ:

Madde 72- Danışma kurulunun başlıca görevleri şunlardır:

- 1)Kooperatifin işleyişi ile ilgili ihtiyaç duyulan her konuda taslak düzenlemeler yapmak, öneriler çıkartmak ve genel kurulun onayına sunulmasını sağlamak,
- 2)Ortak ve ortaklıklardan gelen önerileri değerlendirerek genel kurulun gündemine koydurmak,
- 3)Genel kurulun yerini, tarihini, gündemini, genel kurulda seçimi yapılacak olan yönetim kurulu listesini öneri niteliğinde hazırlamak,
- 4)Diğer kurullara rehberlik etmek,
- 5)Çalışma yönetmeliğinde belirlenen diğer görevleri yerine getirmek.

DANIŞMA KURULU TOPLANTISI:

Madde 73- Danışma kurulu, üç ayda bir defa çağrısız olarak toplanır. Toplantılar kooperatifin merkezinde yapılır.

Danışma kuruluna yapılan öneriler bir kişiye ait olsa dahi danışma kurulu gündemine konulur.

Danışma kurulu toplantılarında alınan öneri niteliğindeki kararlar kooperatifin internet sitesinde yayınlanır.

Danışma kurulu toplantısı sırasında hazırlanan tutanaklar yönetim kuruluna iletilir.

DAYANIŞMA KURULU:

Madde 74- Kooperatif ortaklarının ve işletme ortaklıklarının uğrayacağı zararların karşılanması amacıyla “dayanışma ortaklıkları” oluşturulur. Dayanışma ortaklığı yazılı sözleşme ile kurulur ve ortaklığın sorumlu olacağı hususlar sözleşmede belirtilir.

Dayanışma kurulu, her bir dayanışma ortaklığından bir temsilcinin katılımıyla oluşur.

Dayanışma kurulu; dayanışma ortaklıklarından herhangi birinin ihtiyacına binaen talep üzerine toplanır. Dayanışma kurulunda, dayanışma ortaklarından birinin başına gelen ve sözleşme kapsamında yer alan zarar veya tazminatın karşılanması hususu görüşülüp karara bağlanır ve külfete birlikte katlanılır.

Kooperatif adına hizmet verenler hizmet verdiği kimselerin danışmanlardır. Danışmanların uygulamalarından doğan zararlar kendi dayanışma ortaklığı tarafından karşılanır.

Kooperatifin ortak sayısı 100’ü aşmadığı takdirde zarar ve tazminat “kefalet ve dayanışma hesaplarından” imkânlar nispetinde karşılanır.

Dayanışma kurulunun görev ve yetkileri, çalışma ve faaliyet şekilleri, zarar belirleme ve giderme ile ilgili esaslar çalışma yönetmeliğinde düzenlenir.

HESAPLAR HESAP DÖNEMİ, BİLANÇO VE NETİCE HESAPLARI:

Madde 75- Kooperatifin hesap dönemi takvim yılıdır. İlk faaliyete geçildiği yıldaki hesap dönemi kooperatifin kurulduğu tarihten başlar ve aynı yılın 31 Aralık tarihinde sona erer.

Yönetim kurulu her yıl 31 Aralık tarihi itibarıyla envanter yapar, bilanço ve gelir-gider hesaplarını hazırlayıp genel kurul toplantısından en az bir ay önce denetim kurulu üyelerine verir. Denetim kurulu üyeleri bunları en çok 10 gün içinde inceleyerek müştereken düzenleyecekleri raporla birlikte yönetim kuruluna iade ederler. Bilanço ve netice hesapları genel kurul toplantısından en az 15 gün önce kooperatif merkezinde ortakların incelemesine sunulur ve isteyenlere birer sureti verilir.

MUHASEBE USULÜ:

Madde 76- Kooperatifin hesapları, genel kabul görmüş muhasebe prensip ve usullerine uygun olarak tutulur ve mali durum tabloları buna uygun şekilde hazırlanır. Bunun yanında kooperatif, ortaklarını enflasyona karşı korumak üzere altın veya bir standart mala endeksli özel muhasebe kayıtları tutabilir.

Ortaklar yaptıkları her türlü ticari sözleşme ve muameleleri yazılı olarak muhaseplerine verirler. Muhasepler bunları hesap diline çevirerek kayıt altına alırlar. Hesap yılı içinde ortaya çıkan hatalar tarafların rızası ile muhasepler tarafından düzeltilir. Niza halinde hakemlere gidilir. Yıllık defterler kapandıktan sonra geçmiş yıllara ait hesaplar muhaseplerce düzeltilemez. Ancak hakemler kararı ile düzeltilebilir.

GELİR-GİDER FARKI DAĞITIMI:

Madde 77- Gelir-gider farkı genel kurulca onaylanan yıllık bilanço göre tespit edilir.

Kooperatifin gelirleri, katıldığı ortaklıklara vereceği genel hizmetlerin bedeli olan ve ortaklık sözleşmesinde belirlenen payların karşılığıdır.

Müspet gelir-gider farkının %10'u yedek akçeye ayrıldıktan sonra genel kurulun belirleyeceği miktar veya oran kefalet fonuna ayrılır. Diğer kısmı ise genel kurulca alınacak karara göre ortaklıklara ve ortaklara hizmet veren ortaklara bölüştürülür.

Kooperatif ortaklara kâr dağıtmaz.

Gelir-gider farkı menfi olduğu takdirde ortaya çıkan açık yedek akçelerden, bunların yetmemesi halinde 78 inci maddeye göre oluşturulan kefalet fonu veya ortak sermaye paylarından karşılanır.

Menfi neticeler ortadan kaldırılmadıkça gelir-gider farkı dağıtımı yapılamaz.

Yedek akçeler ortaklara dağıtılamaz. Sermaye üzerinden kazanç dağıtılamaz.

Yönetim ve denetim kurulu üyelerine kazanç üzerinden pay verilemez.

KEFALET FONU:

Madde 78- 77'nci maddenin 2'nci fıkrasına göre kararlaştırılacak miktarlar, kooperatifin ortakları için kullanılmak üzere kefalet hesabında toplanır.

Kefalet Fonu, kooperatifin kendisi ve ortakları için gerekli durumlarda kullanacağı özel bir fondur.

Dayanışma hesabından karşılanamayacak kadar büyük meblağlar kefalet fonundan karşılanır. Yedek akçenin karşılamadığı durumlarda kefalet hesabına başvurulur. Kefalet hesabı işletme ortaklıklarının da katıldığı yedek akçeye benzer bir hesaptır.

DAYANIŞMA HESABI:

Madde 79- Dayanışma Hesabı; dayanışma ortaklarının veya işletme ortaklıklarının ortaklarına anasözleşmenin 7 nci maddesinde belirtilen zarar veya tazminatlara karşılık olarak dayanışma taahhütlerinin belirlendiği özel bir hesaptır.

YEDEK AKÇE VE FONLARLA HESAPLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Madde 80- Yedek akçelerin ve kefalet fonlarının değerlendirilmesine ilişkin şekil ve şartlar ile bu fonlarda toplanan hasılanın kullanımına ilişkin esaslar "Kefalet Fonu ve Dayanışma Hesabı Yönetmeliği"nde düzenlenir.

DEVİR TESLİM TUTANAĞI:

Madde 81- Yönetim Kurulu üyeleri ve memurları, görev devir ve teslimleri sırasında sorumlulukları altındaki para, mal, defter, belge ve diğer kooperatif varlıklarını bir tutanakla yeni görevlilere teslim etmekle yükümlüdürler.

AVANSLAR VE ÖDEMELER:

Madde 82- Kooperatifin amacı ve hizmet ve işlerin yapılması dışında avans verilemez ve ödeme yapılamaz. Her türlü ödemelerin geçerli belgelere dayandırılması şarttır.

Verilecek avansın sebebi, miktarı, süresi, geri alınma şartları, kapatılması şekli ile kasada günlük olarak bulundurulacak azami para miktarı ve kooperatif parasının amaçlara uygun şekilde değerlendirilmesi usulü çalışma yönetmeliğinde belirlenir ve yöneticiler ve sorumlular tarafından uygulanır.

KOOPERATİFİN ACZİ HALİNDE YAPILACAK İŞLER:

Madde 83- Kooperatifin aciz halinde bulunduğunu kabul ettirecek ciddi sebepler mevcut ise, yönetim kurulu piyasada cari fiyatlar esas olmak üzere, derhal bir ara bilançosu tanzim eder. Son yılın bilançosu veya daha sonra yapılan bir tasfiye bilançosu veyahut yukarıda sözü geçen ara bilançosu kooperatif mevcudunun borçlarını artık karşılamayacağını gösteriyorsa yönetim kurulu Ticaret Bakanlığına durumu bildirir ve genel kurulu derhal olağanüstü toplantıya çağırır.

Son yılın bilançosunda kooperatif varlığının yarısı karşılıksız kalırsa yönetim kurulu derhal genel kurulu toplantıya çağırarak durumu ortaklara arz eder. Aynı zamanda ilgili mahkeme ile Ticaret Bakanlığına bilgi verir. Ancak, bilançoda tespit edilen açık, üç ay içinde ortakların ek ödemeleri ile kapanmadığı takdirde yine Bakanlık haberdar edilir.

Mali durumun düzeltilmesinin mümkün görülmesi halinde yönetim kurulunun veya alacaklılardan birinin isteği üzerine mahkeme iflasın açılmasını erteleyebilir. Bu takdirde, mahkeme mevcutlar defterinin tutulması, yönetim memuru (yediemin) atanması gibi kooperatif varlığının korunmasına ve devamına yarayan tedbirleri alır.

DEFTERLER

TUTULACAK DEFTERLER:

Madde 84- Kooperatifte aşağıdaki defterlerin tutulması zorunludur:

- 1)Yevmiye Defteri,
- 2)Defteri Kebir,
- 3)Envanter Defteri,
- 4)Ortaklar (Pay) Defteri,
- 5)Yönetim Kurulu Karar Defteri,
- 6)Genel Kurul Karar ve Müzakere Defteri.

Kooperatifte bu defterlerden başka 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 64/5'inci maddesi gereği işin mahiyeti ve öneminin gerektirdiği diğer defterler de tutulur.

YEVMIYE DEFTERİ

Madde 85- Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin ilgili belge veya ispata dayanan evraktan çıkarılarak tarih sırasıyla ve "madde" halinde düzenli olarak yazıldığı defterdir.

Yevmiye maddelerinin en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1)Madde sıra numarası,
- 2)Tarih,
- 3)Borçlu hesap,
- 4)Alacaklı hesap,
- 5)Tutar,
- 6)Her kaydın dayandığı belgelerin türü ile varsa tarihleri ve sayıları. Yevmiye defteri ciltli ve sayfaları müteselsil sıra numaralı olur; vergi kanunlarına uygun olmak şartıyla müteharrik yapraklı defterler de kullanılabilir.

DEFTERİ KEBİR:

Madde 86- Defteri kebir, yevmiye defterine geçirilmiş olan işlemleri buradan alarak sistemli bir şekilde ilgili olduğu hesaplara dağıtan ve tasnifli olarak bu hesaplarda toplayan defterdir.

Defteri kebirdeki kayıtların en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1)Tarih,
- 2)Yevmiye defteri madde sıra numarası,
- 3)Tutar,
- 4)Toplu hesaplarda yardımcı nihai hesapların isimleri.

85'inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü defteri kebir hakkında da uygulanır.

ENVANTER DEFTERİ:

Madde 87- Envanter defteri, kooperatifin açılışında ve açılıştan sonra her hesap döneminin sonunda taşınmazların, alacakların, borçların, nakit para tutarının ve varlıklar ile borçların değerlerinin teker teker kaydedildiği ciltli ve sayfaları müteselsil sıra numaralı defterdir.

Hesap dönemi on iki ayı geçemez. Vergi Usul Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla envanter, düzenli bir işletme faaliyetinin akışına uygun düşen süre içinde ve her halükarda hesap döneminin sonundan itibaren üç ay içinde çıkarılır ve deftere kaydedilir.

85'inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü envanter defteri hakkında da uygulanır.

PAY/ORTAKLAR DEFTERİ:

Madde 88- Pay/Ortaklar defteri; kooperatif ortaklarının bilgilerinin kaydedildiği ciltli ve sayfaları müteselsil sıra numaralı defterdir.

Pay/Ortaklar defterine yapılacak kayıtların en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1)Kooperatifin unvanı,
- 2)Ortağın adı soyadı veya unvanı,
- 3)Ortağın iş ve konut adresi,
- 4)Ortağın diğer iletişim bilgileri,
- 5)Ortağın kooperatife girdiği ve çıktığı tarihler,
- 6)Ortaklığın edinimi ve devrine ilişkin gerekli açıklamalar.

Ortaklığın usulüne uygun olarak devredildiği ispat edilmediği sürece, devralan pay/ortaklar defterine yazılamaz.

Her ortak defterde ayrı bir sayfada izlenir. Ortaklığı devralan yeni ortak da ayrı bir sayfada izlenir.

YÖNETİM KURULU KARAR DEFTERİ:

Madde 89- Yönetim kurulu karar defteri, kooperatif yönetim kurulunun, kooperatif yönetimi ile ilgili olarak aldığı kararların yazılacağı ciltli ve sayfa numaraları teselsül eden defterdir.

Karar defterindeki kayıtların en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1) Karar tarihi,
- 2) Karar sayısı,
- 3) Toplantıda hazır bulunanlar,
- 4) Kararın içeriği,
- 5) Üyelerin imzaları.

Kararın, üyelerden birinin yaptığı öneri üzerine diğerlerinin yazılı onayı ile alındığı durumlarda bu husus ayrıca belirtilir ve imzaların bulunduğu kâğıt veya kâğıtlar da karar defterine yapıştırılır.

Bir önerinin veya önerilerin ıslak imza ile imzalanması şeklinde alınan kararlar 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 390'ıncı maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca karar defterine yapıştırılır; aksi halde karar geçersizdir.

Her yönetim kurulu üyesi alınan karara ilişkin muhalefetinin bir şerh ile karar metnine geçirilmesini isteyebilir. Üyelerin şerh yazma talebi hiçbir sebeple reddedilemez; şerh yazılmasına engel olunamaz. Şerh, sahibi dışında hiç kimse tarafından değiştirilemez.

GENEL KURUL TOPLANTI VE MÜZAKERE DEFTERİ:

Madde 90- Genel kurul toplantı ve müzakere defteri, kooperatifin genel kurul toplantılarında görüşülen hususların ve alınan kararların kaydedildiği ciltli ve sayfa numaraları teselsül eden defterdir.

Genel kurul toplantı ve müzakere defteri, kooperatif genel kurul toplantısı yapılırken genel kurulda sorulan sorular, verilen cevaplar, sunulan önergeler, alınan kararlar işlenerek düzenlenebileceği gibi hazırlanan toplantı tutanağının deftere yapıştırılması şeklinde de tutulabilir.

SAKLAMA ZORUNLULUĞU:

Madde 91- Kooperatif; tutmakla yükümlü olduğu ticari defterleri ve bu defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgeleri sınıflandırılmış bir şekilde on yıl saklamakla yükümlüdür.

Vergi Usul Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, tutulması zorunlu defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgeler, okunur hale getirildiklerinde içerik olarak örtüşmeleri, saklama süresi boyunca her an ulaşılabilmeleri ve uygun bir süre içerisinde okunabilir hale getirilebilmeleri şartıyla görüntü veya veri taşıyıcılarda da saklanabilir.

Saklama süresi, ticari defterlere son kaydın yapıldığı veya muhasebe belgelerinin olduğu takvim yılının bitişıyle başlar.

Kooperatifin saklamakla yükümlü olduğu defterler ve belgeler; yangın, su baskını veya yer sarsıntısı gibi bir afet veya hırsızlık sebebiyle ve kanuni saklama süresi içinde ziyaa uğrarsa tacir ziyayı öğrendiği tarihten itibaren onbeş gün içinde ticari işletmesinin bulunduğu yer yetkili mahkemesinden kendisine zayı belgesi verilmesini isteyebilir. Bu dava hasımsız açılır. Mahkeme gerekli gördüğu delillerin toplanmasını da emredebilir.

Kooperatifin sona ermesi halinde ilgili belgeler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 82 nci maddesi uyarınca on yıl süre ile Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından saklanır.

AÇILIŞ ONAYI YAPILACAK DEFTERLER VE ONAY ZAMANI

Madde 92- Kooperatifin tutmakla yükümlü olduğu yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri, pay/ortaklar defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin

açılış onayları 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda belirtilen süreler dahilinde bu Kanun ve Ticari Defterlerin tasdikine ilişkin diğer mevzuat uyarınca yapılır.

Yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri ile yönetim kurulu karar defterinin açılış onaylarının her hesap dönemi için yapılması zorunludur. Pay/ortaklar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla izleyen hesap dönemlerinde de açılış onayı yaptırılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir.

Onaya tabi defterlerin hesap dönemi içinde dolması dolayısıyla veya başka sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce açılış onayı yaptırmak zorundadırlar.

Pay/ortaklar defterinin yenilenmesinin gerektiği durumlarda açılış onayı yapılacak yeni defter, kullanımına son verilecek defterle veya zayi edilmişse zayi belgesi ile birlikte notere ibraz edilir. Yeni pay/ortaklar defterinin açılış onayının yapıldığı sırada noter, eski deftere veya zayi belgesine yeni pay defterinin açılış onayının yapıldığını tarih ve sayı belirtmek suretiyle şerh düşer. Eski defterde veya zayi belgesinde söz konusu şerhi gören noter tekrar bir açılış onayı yapamaz.

KAPANIŞ ONAYI YAPILACAK DEFTERLER İLE ONAY ZAMANI VE ŞEKLİ

Madde 93- Yevmiye defteri ile yönetim kurulu karar defteri 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64/3 üncü maddesinde belirlenen süreler dahilinde notere ibraz edilip, son kaydın altına noterce "Görölmüştür" ibaresi yazılarak mühür ve imza ile onaylanması zorunludur.

ONAY YENİLEME

Madde 94- Yönetim kurulu karar defteri, yevmiye defteri, envanter defteri ve defteri kebir yeterli yaprakları bulunması halinde yeni hesap döneminin ilk ayı içerisinde onay yenilemek suretiyle kullanılmaya devam edilebilir.

Onay yenilemede defterlerin türü değiştirilemez.

DAĞILMA VE TASFİYE

BİRLEŞME, BÖLÜNME VE TÜR DEĞİŞTİRME

Madde 95- Kooperatif başka bir kooperatifle veya bir ticaret ile de birleşebilir, bölünebilir ve tür değiştirebilir. Bu hallerde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 134 ila 194'üncü maddeleri arasındaki hükümleri uygulanır.

Ancak birleşme işlemlerinde 1163 sayılı Kanunun 6102 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olmayan maddeleri saklıdır.

DAĞILMA SEBEPLERİ

Madde 96- Kooperatif:

- 1)Ortak sayısının 7'den aşağı düşmesi üzerine,
- 2)Genel kurul kararıyla,
- 3)Kooperatiften çıkan ortağın, çıkma tarihi itibarıyla iki yıl içinde ortaklık payının ve 1 cumhuriyet altınının ödenmemesi halinde,
- 4)İflasın açılmasıyla,

- 5) Kanunlarda öngörülen diğer hallerde, Ticaret Bakanlığı'nın mahkemeden alacağı karar üzerine,
- 6) Diğer bir kooperatifle birleşmesi veya devralınması suretiyle,
- 7) Üç yıl olağan genel kurul toplantısını yapmaması halinde,
- 8) Amacına ulaşma imkânı kalmadığının Ticaret Bakanlığı'nca tespiti halinde mahkemeden alınacak kararlar dağılır.

TASFİYE KURULUNUN OLUŞUMU

Madde 97- Tasfiye kurulu genel kurul tarafından seçilecek en az iki kişiden oluşur. Genel kurul bu hususta yönetim kurulunu da görevlendirebilir. Genel kurulca tasfiye kurulu için bir görevlendirme veya seçim yapılmadığı takdirde, tasfiye işlerini yönetim kurulu yürütür. Bunlar genel kurulca her zaman azil ve yerlerine yenileri tayin olunabilir.

Tasfiye kurulunun yukarıdaki fıkraya göre oluşturulmasına imkân bulunmaması halinde ortaklardan birinin başvurusu üzerine mahkemece tasfiye memurları atanabileceği gibi, ortağın talebine istinaden, tasfiyeye memur kimselerin haklı sebepler dolayısıyla azli ile yerlerine yenilerinin atanmasına da karar verilebilir. Kooperatifin feshine mahkemenin karar verdiği hâllerde de tasfiye memuru mahkemece atanır.

Tasfiye kurulu üyelerine atamayı yapan merci tarafından tespit edilecek miktarda ücret ödenir.

1163 sayılı Kanununun 56'ncı maddesinin 1'inci fıkrasının 3 numaralı bendi ile 62'nci maddesi hükümleri tasfiye kurulu üyeleri hakkında da uygulanır.

TASFİYE MEMURLARININ YETKİLERİNİN SINIRLANDIRILMASI VE GENİŞLETİLMESİ

Madde 98- Tasfiye memurlarına Kanunla tanınmış yetkiler devredilemez; ancak, belirli uygulama işlemlerinin yapılabilmesi için, tasfiye memurlarından biri diğerine veya üçüncü bir kişiye temsil yetkisi verebilir.

Tasfiye memurlarının üçüncü kişilerle tasfiye amacı dışında yaptığı işlemler kooperatifi bağlar; meğerki üçüncü kişinin işlemin tasfiye amacının dışında olduğunu bildiği veya hâlin gereğinden bilmemesinin mümkün olmayacağı ispat edilsin. Tasfiyenin sadece tescil ve ilan edilmesi, bu hususun ispatı için yeterli delil değildir.

Tasfiye memurları birden fazla ise; bunların yaptıkları bir işlemde dolayı kooperatifin bağlanabilmesi için imzaya yetkili iki tasfiye memurunun kooperatif unvanı altında imza atması gereklidir. Tasfiye hâlindeki kooperatifi tasfiye ile ilgili konularda mahkemelerde ve dış ilişkide tasfiye memurları temsil eder.

Tasfiye memurunun görevini yerine getirdiği sırada işlediği haksız fiilden kooperatif de sorumludur.

TASFİYE KURULUNUN GÖREVLERİ VE TASFİYENİN YÜRÜTÜLMESİ

Madde 99- Tasfiye memurları, tasfiye işlerinin bir an önce bitirilmesi için çalışmakla yükümlüdür. Bu amaçla, görevlerine başlar başlamaz, kooperatifin tasfiyenin başlangıcındaki durumunu incelerler; gerekirse kooperatif mallarına değer biçmek için uzmanlara başvurarak, kooperatifin malvarlığına ilişkin durumu ile finansal durumunu gösteren bir envanter ile bilanço düzenler ve genel kurulun onayına sunarlar.

Envanter ve bilançonun onaylanmasından sonra, tasfiye memurları kooperatifin envanterde yazılı bütün malları ile belgelerine ve defterlerine el koyarlar.

Aktiflerin toptan satışının görüşüleceği gündem maddesi hariç olmak üzere, tasfiye süresince yapılacak genel kurul toplantılarında nisap aranmaz.

Tasfiye, iflastan ve mahkeme kararından başka bir sebepten ileri gelmişse, tasfiye memurları yönetim kurulunca ticaret siciline tescil ve ilan ettirilir. Tasfiye işlerinin yönetim kurulunca yapılması hâlinde de bu hüküm uygulanır. Tasfiye süresince kooperatif unvanı "Tasfiye Halinde" ibaresi ilave edilerek kullanılır.

Kooperatif genel kurulu aksine karar vermedikçe tasfiye memurları kooperatifin aktiflerini pazarlık yoluyla da satabilirler. Önemli miktarda aktiflerin toptan satılabilmesi için genel kurul kararı gereklidir. Alınacak bu karar için bütün ortakların $\frac{3}{4}$ 'ünün rızası gereklidir.

Alacaklı oldukları kooperatif defterlerinden veya diğer belgelerden anlaşılan ve yerleşim yerleri bilinen kişiler taahhütlü mektupla, diğer alacaklılar Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde birer hafta arayla yapılacak üç ilanla kooperatifin sona ermiş bulunduğu konusunda bilgilendirilirler ve alacaklarını tasfiye memurlarına bildirmeye çağrılırlar.

Alacaklı oldukları bilinenler, bildirimde bulunmazlarsa alacaklarının tutarı Ticaret Bakanlığınca belirlenecek bir bankaya depo edilir.

Kooperatifin, henüz muaccel olmayan veya hakkında uyuşmazlık bulunan borçlarını karşılayacak tutarda para notere depo edilir; meğerki bu gibi borçlar yeterli bir şekilde teminat altına alınmış veya kooperatif varlığının ortaklar arasında paylaşımı bu borçların ödenmesi şartına bağlanmış olsun.

Kooperatifin borçlarının ve pay bedellerinin ödenmesinden sonra kalan miktar, dağılma anında kayıtlı ortaklar veya hukuki halefleri arasında sermaye payları ile orantılı olarak dağıtılır.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı hükümlere aykırı hareket eden tasfiye memurları haksız olarak ödedikleri paralardan dolayı 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 553'üncü maddesi uyarınca sorumludur.

DiĞER TASFİYE İŞLERİ

Madde 100- Tasfiye memurları:

1)Kooperatifin süregelen işlemlerini tamamlamak, gereğinde pay bedellerinin henüz ödenmemiş olan kısımlarını tahsil etmek, aktifleri paraya çevirmek ve kooperatif borçlarının, ilk tasfiye bilançosundan ve alacaklılara yapılan çağrı sonucunda anlaşılan duruma göre, kooperatif varlığından fazla olmadığı saptanmışsa, bu borçları ödemekle yükümlüdürler.

2)Tasfiyenin gerektirmediği yeni bir işlem yapamazlar.

3)Kooperatif borçları kooperatif varlığından fazla olduğu takdirde durumu derhâl kooperatifin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine bildirirler; mahkeme iflasın açılmasına karar verir.

4)Tasfiyenin uzun sürmesi hâlinde, her yılsonu için tasfiyeye ilişkin finansal tabloları ve tasfiye sonunda da kesin bilançoğu düzenleyerek genel kurula sunarlar.

5)Kooperatifin bütün mal ve haklarının korunması için düzenli ve görevinin bilincinde bir yönetici gibi gereken önlemleri alır ve tasfiyeyi mümkün olan en kısa sürede bitirirler.

6)Tasfiye işlemlerinin düzenli yürütülmesi ve güvenliği için gereken defterleri tutarlar.

7)Tasfiye sırasında elde edilen paralardan kooperatifin süregelen harcamaları için gerekli olan para dışında kalan paraları, bir bankaya kooperatif adına yatırılırlar.

8)Vadesi gelmemiş borçları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kısa vadeli kredilere uygulanan oran üzerinden iskonto ederek derhâl öderler. Alacaklılar bu ödemeyi kabul etmek zorundadır. Kanun gereği iskonto edilmesi mümkün olmayan alacaklar bu hükümden müstesnadır.

9)Ortaklara tasfiye işlerinin durumu hakkında bilgi ve istedikleri takdirde bu konuda imzalı belge verirler.

10)Kooperatifin borçlarının ve pay bedellerinin ödenmesinden sonra kalan miktarın, dağılma anında kayıtlı ortaklar veya hukuki halefleri arasında sermaye payları ile orantılı olarak dağıtırlar.

11)Tasfiyenin sona ermesi üzerine kooperatif unvanının sicilden silinmesini sicil müdürlüğünden talep ederler.

Tasfiyenin sonunda defterler ve tasfiyeye ilişkin olanlar da dâhil, belgeler Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından saklanır.

EK TASFİYE

Madde 101- Tasfiyenin kapanmasından sonra ek tasfiye işlemlerinin yapılmasının zorunlu olduğu anlaşılırsa, son tasfiye memurları, yönetim kurulu üyeleri, ortaklar veya alacaklılar, kooperatif merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinden, bu ek işlemler sonuçlandırılıncaya kadar, kooperatifin yeniden tescilini isteyebilirler.

Mahkeme istemin yerinde olduğuna kanaat getirirse, kooperatifin ek tasfiye için yeniden tesciline karar verir ve bu işlemlerini yapmaları için son tasfiye memurlarını veya yeni bir veya birkaç kişiyi tasfiye memuru olarak atayarak tescil ve ilan ettirir.

TASFİYEDEN DÖNÜLMESİ

Madde 102- Kooperatif anasözleşmede belirlenen sürenin dolmasıyla veya genel kurul kararıyla sona ermiş ise ortaklar arasında kooperatif malvarlığının dağıtımına başlanılmış olmadıkça, genel kurul kooperatifin devam etmesini kararlaştırabilir. Devam kararının tüm ortakların 3/5'inin oyu ile alınması gerekir.

Tasfiyeden dönülmesine ilişkin genel kurul kararını tasfiye memurları tescil ve ilan ettirir.

Kooperatif, iflasın açılmasıyla sona ermiş olmasına rağmen iflas kaldırılmışsa veya iflas, konkordatonun uygulanmasıyla sona ermişse kooperatif devam eder.

Tasfiye memuru iflasın kaldırıldığına ilişkin kararı ticaret siciline tescil ettirir. Tescil istemine, pay bedellerinin ve tasfiye paylarının ortaklar arasında dağıtılmasına başlanmadığına ilişkin belge de eklenir.

BAKANLIK İLE DİĞER KURUM VE KURULUŞLARIN DENETİMİ:

Madde 103- Kooperatif, Ticaret Bakanlığı'nın denetimine tabidir. Bakanlık; kooperatif üst kuruluşlarını, ilgili müesseseleri ve bağımsız denetim kuruluşlarını kooperatifi denetlemekle görevlendirebilir.

Kooperatif görevlileri; kooperatife ait mal, para ve para hükmündeki kâğıtları ve gizli de olsa bunlarla ilgili defter ve belgeleri istenildiğinde müfettişlere, denetimle görevlendirilen personele

ve kredi kuruluşlarının denetim görevlilerine göstermek, saymasına ve incelenmesine yardımda bulunmak, istenilen bilgileri gerçeğe uygun ve eksiksiz olarak vermek ve doğru beyanda bulunmakla yükümlüdürler.

Kooperatif, denetim sonuçlarına göre ilgili Bakanlıkça verilecek talimata uymak zorundadır. Yapılan denetimler sonucunda kooperatifin yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yetkililerinin hukuka açıkça aykırı eylem ve işlemlerinin tespit edilmesi durumunda, ilgili Bakanlık, kamu yararı ve hizmet gerekleri dikkate alınarak gecikmesinde sakınca görülen hallerde ileride telafisi güç veya imkânsız zararlara yol açılmasının engellenmesi amacıyla bu kişilerin görevlerine tedbiren son verebilir. Kooperatif bir yıl içerisinde olağanüstü genel kurul toplantısı yapılmasına yönelik gerekli tedbiri alır.

KANUN HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI:

Madde 104- Bu anasözleşmede açıklık olmayan hallerde 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu'nun anonim şirketlerine ait hükümleri uygulanır.

İLK YÖNETİM KURULU ÜYELERİ:

Madde 105- İlk genel kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere, aşağıdaki kurucu ortaklar yönetim kurulu üyeliğine seçilmişlerdir.

1)

2)

3)

İLK DENETİM KURULU ÜYELERİ:

Madde 106- İlk genel kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere, aşağıdaki kimseler denetim kurulu üyeliğine seçilmişlerdir.

1)

2)

KURUCULAR:

Madde 107- Aşağıda isimleri, tabiiyetleri, ikametgah adresleri, taahhüt ve tediye ettikleri sermaye payları ile imzaları bulunan:

1- Kurucu ortaklar, bu anasözleşmenin 10'uncu maddesinde belirtilen ortaklık şartlarını taşıdıklarını, Kooperatif Anasözleşmesi hükümlerini bütün hak ve ödevleriyle birlikte kabul ettiklerini,

2- İlk yönetim kurulu üyeleri ile denetçiler, bu anasözleşmenin 45 ve 56'ncı maddelerinde belirtilen seçilme şartlarını taşıdıklarını,

3- Kurucu ortaklar, izin mercii tarafından kuruluşun usulüne uygun olarak tamamlanması amacıyla düzeltme beyanı istenilmesi halinde, ticaret sicili müdürlüğünden bu belgenin alınabilmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için anasözleşmenin ilk yönetim kurulu başlıklı maddesinde adı geçenlerin yetkilendirilmiş olduklarını,

beyan ederler.